

PLAN DE DEZVOLTARE AL GAL PĂDUREA CRAIULUI BIHOR

INTRODUCERE	1-2
CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic	3-7
CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului	8-9
CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor).....	10-14
CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție	15-17
CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, demonstrarea valorii adăugate și caracterul integrat inovator.....	18-33
CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene, etc.)	34-36
CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune	37-38
CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborare strategiei	39-40
CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei	41-45
CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei	46
CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL.....	47-48
CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale	49-50
Anexa 1	51-56
Anexa 2	63-64
Anexa 3	65-71
Anexa 4	72
Anexa 5	73-75
Anexa 6	76-99
Anexa 7	100-341
Anexa 8	342-346

ASOCIATIA GRUPUL DE ACTIUNE LOCALA PADUREA CRAIULUI

INTRODUCERE

Planul de Dezvoltare Locala a GAL Pădurea Craiului este un document complex, care are la baza Planul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020, Planul National Strategic, strategii si planuri de dezvoltare ale comunitatilor locale, precum si documente de planificare sectoriale.

Planul de Dezvoltare Locala a GAL Pădurea Craiului a fost realizat respectându-se principiile dezvoltarii durabile, pornind de la premiza ca "o societate durabila este cea care își modeleaza sistemul economic si social astfel încât resursele naturale si sistemele de suport ale vietii sa fie mentinute", cum afirma Lester Brown.

Orice comunitate trebuie sa promoveze o viziune strategica în ceea ce priveste dezvoltarea sa viitoare. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativa haotica, în cadrul careia se pot rata oportunitati si se consuma irational resurse pretioase. Experienta internationala a aratat ca proiectele si programele operationale functioneaza cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent si când exista o coordonare la nivel strategic.

Scopul elaborarii Planului de Dezvoltare Locala a GAL Pădurea Craiului este acela de a pune la dispozitia tuturor factorilor interesati în progresul economico-social al localitatilor componente, o gândire unitara cu privire la caile necesare de urmat, creând premisele aparitiei unui efect sinergic, benefic pentru asigurarea unei dezvoltari armonioase si durabile.

Rezultatul acestei aplicatii se dorește a fi constituirea GAL Pădurea Craiului, care să asocieze partenerii publici și privați, un grup de acțiune locală bine echilibrat care să reprezinte grupurile locale de interes existente, derivate din diferitele sectoare socio-economice din zonă.

GAL Pădurea Craiului se dorește a fi un grup care:

- să adune în jurul unui proiect comun grupurile relevante de interese din teritoriul acoperit;
- să fie autonom în luarea deciziilor și să aibă capacitatea de a privi dintr-o perspectivă durabilă resursele locale;
- să coreleze diferitele măsuri;
- să profite de oportunitățile oferite de diferitele resurse locale;
- să fie deschis ideilor inovatoare;
- să poată să relaționeze și să integreze abordări sectoriale diferite.

Implementarea Planului de Dezvoltare Locală va crea premisele necesare pentru îmbunătățirea guvernării locale și revitalizarea sistemului socio-economic din teritoriu, oferind posibilitatea actorilor locali să acționeze pentru dezvoltarea propriilor zone.

Posibilitățile de dezvoltare ale regiunii rezultă atât din deosebita atractivitate a naturii și a mediului, cât și din cultura cu specific preponderent agricol. Doar dacă aceste caracteristici se vor păstra, se vor putea exploata durabil din punct de vedere economic.

GAL Pădurea Craiului acoperă o zonă mai vastă decât cea acoperită de denumirea lui, pornind de la Răbăgani, mărginit la sud-vest de depresiunea Holodului, la Roșia mărginit în partea de nord-est de Munții Pădurea Craiului și până la Pietroasa la granița cu județul Alba mărginit la sud-est de Munții Bihorului. Teritoriul prezintă caracteristici omogene în ceea ce privește relieful, clima, solurile, demografia, turismul, mediul economic, social și cultural.

O mare suprafață a teritoriului GAL-ului Pădurea Craiului este zonă protejată Natura 2000, bogată în obiective pentru turismul montan. De asemenea, este o zonă bogată în tradiții locale și meșteșuguri practicate până în prezent. Infrastructura și sectorul economic necesită, ca în întreaga zonă rurală, intervenție pentru modernizare. Parteneriatul local pentru dezvoltarea GAL-ului acoperă sfera autorităților locale și a organizațiilor non-guvernamentale și oferă legitimitate strategiei elaborate pe baza nevoilor și priorităților specifice teritoriului.

Strategia GAL Pădurea Craiului fiind o inițiativă de jos în sus, contribuie la atingerea obiectivelor LEADER de dezvoltare rurală. Bazându-se pe conservarea patrimoniului local și a tradițiilor, strategia GAL Pădurea Craiului își propune să stimuleze activitățile de turism rural, să dezvolte produsele locale și să contribuie la crearea de noi locuri de muncă. Principalele direcții de dezvoltare, vizate în elaborarea obiectivelor strategiei, sunt: contribuția la diversificarea activităților economice non-agricole și încurajarea micilor întreprinzători, promovarea și accesibilizarea obiectivelor turistice, îmbunătățirea infrastructurii fizice locale la scară mică, creșterea atractivității zonelor și diminuarea migrației populației tinere, îmbunătățirea incluziunii sociale a grupurilor dezavantajate, protejarea și conservarea patrimoniului natural și cultural rural.

Obiectivul general este acela de a reuși menținerea populației în zona GAL Pădurea Craiului prin dezvoltarea unor activități economice durabile și sustenabile și prin creșterea atractivității zonei îmbunătățind condițiile de viață.

Strategia asigură premisa atingerii următoarelor obiective specifice, congruente cu cele ale Axei LEADER:

- Implementarea proiectelor planificate, în vederea creșterii competitivității sectorului agricol, îmbunătățirea spațiului rural și protecția mediului, diversificarea activităților economice și creșterea calității vieții, valorizarea bogatului patrimoniu istoric și cultural al zonei
- Consolidarea unor structuri instituționale sustenabile pe termen lung pentru dezvoltarea zonei prin implicarea în ele a reprezentanților celor 4 sectoare (public, privat, persoane fizice și ONG) în vederea monitorizării și evaluării implementării strategiei și a coerenței cu strategiile de dezvoltare comunale

Ideea de dezvoltare a zonei s-a concentrat în jurul următoarelor priorități:

Luarea în considerare a schimbărilor economice, prin crearea de condiții pentru dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici (creșterea antreprenoriatului dinamic)

- Conservarea mediului natural și a peisajelor, protejarea și îmbunătățirea resurselor naturale, inclusiv apă, prin protejarea biodiversității, Natura 2000 și a zonelor cu valoare naturală ridicată. (High Nature Value).
- Îmbunătățirea calității vieții în zona GAL Pădurea Craiului și încurajarea diversificării activităților economice

Strategia GAL Pădurea Craiului a abordat dimensiunea inovativă prin introducerea unor noi metode de organizare ce vizează nevoile grupurilor de persoane dezavantajate. Astfel, în cadrul fiecărei măsuri elaborate, o importanță aparte se acordă solicitanților care răspund nevoilor specifice ale persoanelor dezavantajate. Totodată, se va pune accent pe dezvoltarea ecoturismului, ca formă particulară a turismului rural.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Teritoriul GAL Pădurea Craiului Bihor cuprinde suprafața a opt comune: Răbăgani, Pomezeeu, Dobrești, Roșia, Căbești, Curățele, Budureasa și Pietroasa. Teritoriul acoperit de acestea prezintă continuitate teritorială și caracteristici comune și omogene în ceea ce privește relieful, clima, solurile, demografia, turismul, mediul economic, social și cultural.

Teritoriul analizat este situat în partea de sud-est a județului Bihor până la granița cu județul Alba, în zona Țara Beiușului. Din componența acestuia fac parte opt comune însumând o suprafață totală de 1007,55 kmp. Cele mai apropiate orașe de teritoriul GAL sunt Beiuș, Ștei și Oradea având deschidere rutieră spre județele Cluj și Alba.

Situat pe cursurile Crișului Negru, GAL Pădurea Craiului este situat în depresiunea Beiușului și este mărginit în partea de sud-vest de depresiunea Holodului, în partea de nord-est de Munții Pădurea Craiului cu altitudini de până la 1020m și la sud-est de Munții Bihorului, cu vârful Bihorul de 1849m. Unitățile de relief existente pe teritoriul GAL sunt Munții Pădurea Craiului în partea de nord-est, dealurile (Piemontul Buduresei) și Lunca Crișului Negru. Întreaga zonă acoperită de Gal Pădurea Craiului, atât depresiune cât și munți, are un climat temperat-continental, evident cu diferențieri între depresiune și munți. Valorile termice medii sunt în jur de 10°C, ele scăzând treptat spre contactul cu regiunile montane. Depresiunea constituie o "piață de adunare" a apelor pe când în munți se constată o scurgere divergentă a râurilor, spre exteriorul lor. Există, deci, o continuitate a apelor curgătoare dinspre munte până în interiorul depresiunii, de unde ele sunt scurse spre câmpie de către Crișul Negru, cu o lungime totală de 144 km. Acesta își are izvorul de la altitudinea de 1 260 m de sub Vârful Vulcan, și curge până la Ștei sub denumirea de Crișu Băiței.

Vegetația actuală este răspândită în funcție de formele de relief și de condițiile climatice. În lunci există vegetația mărunță caracteristică: arbuști (răchită) și arbori (salcii, arini). În masivele înalte la partea superioară apare vegetație subalpină, de la circa 1600 m cât și arbustiferă. Sub vegetația subalpină apare pădurea de conifere și doar excepțional pe culmile înalte ale celorlalte masive, predomină molidul (*Picea abies*). La poalele munților înalți și în masivele mai joase apar foioasele, cu cele două etaje, de fag (*Fagus*) și, respectiv, de stejar (*Quercus*). Pădurile sunt, în general, poienite. Solurile corespund și ele etajelor de vegetație: sol alpin, soluri silvestre. Se remarcă solurile cenușii alpine, solurile podzolice, solurile brun-roșcate de pădure. Dealurile din sunt prielnice cultivării viței de vie și a pomilor fructiferi.

Resursele solului dau posibilitatea culturii agricole, cultivării viței de vie și a pomilor fructiferi. De asemenea zăcămintul de bauxită de pe teritoriul comunei Dobrești este unul

semnificativ. O altă resursă o reprezintă pădurile preponderent de fag cu un grad ridicat de calitate a lemnului.

Pe teritoriul GAL Pădurea Craiului, șase din cele opt comune member se află pe lista UAT-urilor cu indice IDUL mai mic de 55: Budureasa 54,42, Rabagani 47,62, Pomezueu 53,54, Dobrești 44,08, Căbești 53,90, Roșia 54,87. În ceea ce privește lista ariilor naturale protejate, Comuna Budureasa și Pietroasa sunt zone protejate Natura 2000, astfel: Defileul Crisului Repede - Padurea Craiului (comunele Pomezueu Rosia, Cabesti, curatele, Budureasa, Dobresti), Ferice - Plai (comuna Curatele , Budureasa) , Valea Iadei Curatele, Budureasa) , Buteasa (Budureasa), APUSENI (Pietroasa, Budureasa) , Defileul Crisului Repede-Valea Iadului (Curatele, Budureasa), Muntii Apuseni - Vladeasa (comuna Budureasa, Pietroasa). Zone cu valoare naturala ridicată (HNV) sunt: Budureasa, Căbești, Curățele, Roșia și Pietroasa. Toate cele opt UAT-uri au cel puțin o minoritate etnică, conform anexei cu populația stabilă după etnie.

Gal Pădurea Craiului are un potențial turistic foarte ridicat. O mare suprafață a lui face parte din aria protejată Natura 2000, (623,81kmp) din totalul de 1007,55 kmp. Oferta turistică este vastă în ceea ce privește turismul montan. În zona de munte, Pietroasa, Roșia și Pomezueu, se află numeroase rezervații naturale speologice (Valea Sighișelului, Pestera Ursilor, Chiscău, Pestera si Ghetarul Focul Viu, Ciur-Izbuc și Ciur-Ponor, Peștera Vacii, Peștera Grust și Peștera Farcz, Peștera Muhuchii, Lacu-Sarăt), rezervații geologice (Pietrele Boghii, Groapa Ruginoasă, Pietrele Galbenei, Pădurea Bulzului), rezervații naturale mixte (Cetățile Ponorului, Valea Galbenei, Muntele Bohodei și Săritoarea Bohodeiului, etc.) și monumente de arhitectură (Biserica de lemn "Sf. Gheorghe" (1715) - Cociuba Mică, ruinele Cetății Kornis, în satele Cimpani și Vălani sunt biserici de lemn, în Pomezueu, Cimpani, Sitani sunt locuințe sătești, în satele Pomezueu și Sitani sunt mori de apă). Cu toate acestea, infrastructura turistică este încă slab dezvoltată. Lipsa marcajelor, a promovării și a spațiilor de cazare insuficiente coroborate cu o infrastructură rutieră precară, face ca valorificarea economică a acestor resurse să întârzie. În plus, structurile de primire turistică sunt reduse ca număr. Conform informațiilor INSSE, există 13 structuri de primire turistică în întreaga microregiune: Budureasa 6, Curățele 1, Pietroasa 4 și Roșia 2.

În zona acoperită de GAL Pădurea Craiului, sunt renumite meșteșugurile tradiționale (atelierile de fierărit și cărbunărit, exploatarea lemnului, topitoriile ca urmare a exploatării de fier și cupru, prelucrarea lemnului și olăritul, vărăritul, prelucrarea firelor textile din cânepă, prelucrarea pieilor pentru îmbrăcăminte și obiecte de uz casnic) și obiceiurile tradiționale legate de sărbătorile tradiționale (corindatul cu tobele, turca sau capra, umblatul cu steaua, plugușorul) și horele țărănești desfășurate cu ocazia sărbătorilor tradiționale. Specificul local este profund înrădăcinat în viața de zi cu zi a populației. Conservarea acesteia are o importanță mare pentru dezvoltarea economică a zonei. De asemenea, Târgul de la Binș este un eveniment economic cu caracter tradițional foarte important în zonă, reprezentând și o modalitate de promovare a produselor locale tradiționale.

În ceea ce privește patrimoniul arhitectural și cultural, microregiunea este binecunoscută pentru bisericile de lemn. Astfel, se pot enumera: Biserica Sf. Gheorghe din Cociuba Mică, comuna Pietrosa, Biserica Adormirea Maicii Domnului din Goila, comuna Căbești, Biserica Sf. Nicolae din Gurbesti, comuna Căbești, Biserica Sf.Arhangheli Mihail și Gavril din Lucasprie, comuna Dobresti, Biserica Sf. Gheorghe din Saca, comuna Budureasa,

Biserica Sf. Teodor Tiron din Brătesti, comuna Răbăgani, Biserica Sf. Trei Ierarhi din Vărășeni, comuna Răbăgani.

Infrastructura rutieră în teritoriul acoperit de GAL prezintă aceleași probleme ca în restul județului. Dar mai mult, în zonele muntoase densitatea rețelei rutiere este redusă, iar drumurile care străbat această zonă sunt insuficient modernizate, traficul pe aceste drumuri desfășurându-se foarte greu (ex. DJ 764 Beiuș-Roșia-Aleșd). În general, traseele din zonele montane sunt și trasee turistice, iar faptul că aceste drumuri nu sunt modernizate suficient duce la întâzieri puternice de dezvoltare, având în vedere că zonele cu tradiție și potențial turistic nu pot fi puse în valoare (ex. zona turistică Stâna de Vale cu DJ 764A Beiuș - Stâna de Vale, zona Meziad cu DJ 764C Remetea - Meziad, zona Vârciorog cu DJ 767D; DJ 108K Bulz-Remeți - Baraj Drăgan), în mod special trebuie avută în vedere zona munților Apuseni cu DN 76. Una din problemele semnalate care împiedică dezvoltarea turismului este reprezentată de accesul autocarelor pe anumite porțiuni de drum, infrastructura existentă nefiind gândită pentru manevrele necesare deplasării acestora.

În majoritatea teritoriului se remarcă următoarele aspecte:

- rețeaua de alimentare cu apă în sistem centralizat este insuficientă și foarte slab reprezentată,

- rețeaua de canalizare și stațiile de tratare a apelor reziduale în majoritatea teritoriului lipsește iar stațiile de epurare nu există, apele uzate fiind de regulă deversate în apele curgătoare care traversează teritoriul sau sunt împrăștiate pe câmp.

Cu toate acestea, rețeaua de distribuție a apei potabile în zona rurală a înscris o creștere cu 43% în anul 2011 față de anul 2007 datorită proiectelor finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, măsura 322 - Renovarea și dezvoltarea satelor. Totuși, multe din aceste investiții se derulează greoi ceea ce întârzie cu mult termenele de finalizare estimate inițial din cauze care țin de dificultăți în obținerea finanțărilor necesare implementării proiectelor până la decontarea acestora din programele de finanțare. Conform datelor INSSE, în anul 2014 în comunele partenere ale GAL, lungimea totală a rețelei de alimentare cu apă este de 194,7km. Comunele Răbăgani (40,7km) și Căbești (36km) au cea mai lungă rețea de alimentare cu apă, pe când Dobrești (1,5km) și Roșia (17km) cu toate că au un număr mare al populației, sunt cele mai slab dezvoltate din punctul de vedere al rețelei de alimentare cu apă. De asemenea, conform informațiilor INSSE, în anul 2014 trei din cele opt comune din GAL au rețea de canalizare a apei menajere: Dobrești - 1km, Pietroasa - 10,3km și Răbăgani 23,1km.

Infrastructura socială și educațională în microregiunea GAL este afectată de aceleași probleme ca cele de la nivelul întregului județ. Inspectoratul Școlar Județean Bihor (ISJ Bihor) menționează că principale probleme sunt starea proastă a drumurilor și depopularea zonei sud-estice a județului, ca urmare a fenomenelor demografice de migrație și spor natural redus din acea zonă. Pe de o parte, starea proastă a drumurilor are ca efect o accesibilitate scăzută precum și costuri mari de întreținere a mijloacelor de transport al elevilor aflate în subordinea ISJ Bihor. În cea de-a doua situație, declinul demografic are implicații majore asupra infrastructurii educaționale și presupune o restructurare a efectivelor de profesori și închiderea unor unități de învățământ, în special în mediul rural. În fiecare din comunele partenere GAL există câte o școală primară, în Dobrești se află singurul liceu. Terenuri de

sport se află în comunele Căbești, Pomezue, Răbăgani și Roșia. În ceea ce privește infrastructura socială, având în vedere numărul mare al populației de etnie rromă, există proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii sociale. Pe teritoriul GAL Pădurea Craiului activează 12 ONG-uri în Comunele Roșia și Curățele. Acestea activează în domeniul sportiv, recreativ, ecologic și religios.

Populația în teritoriul GAL a urmat cursul întregului județ prezentând scăderi accentuate. În urma recensământului din 2011, populația întregului GAL este de 22.786 locuitori, prezentând o scădere de 2.114 locuitori față de recensământul din 2002 când s-au înregistrat 24.900 locuitori. Natalitatea a scăzut de asemenea, cauza principală a valorilor scăzute ale natalității se datorează și îmbătrânirii accentuate a populației ceea ce va duce în viitor la scăderi continue a numărului de nou născuți. Mortalitatea a crescut alarmant în ultima perioadă, fapt ce a dus la un sport natural negativ. Ca urmare a situației socio - economice din ultimii ani microregiunea s-a confruntat cu numeroase plecări mai ales a populației tinere, în țări precum Spania, Italia sau Ungaria dar și spre centrele urbane din apropiere, sportul migratoriu fiind astfel negativ. Densitatea populației la nivelul microregiunii este de 22,63 loc/kmp. Valorile cele mai reduse sunt în Budureasa de 7,46 loc/kmp și Pietroasa de 15,63 loc/kmp datorate reliefului montan. Comuna cu cea mai mare densitate este Răbăgani cu 58,56 loc/kmp și Pomezue 56,19 loc/kmp. O concluzie generală ar fi că și în cazul densității generale atât apropierea de principalele centre urbane este importantă, precum și condițiile naturale.

Analiza **populației pe grupe de vârstă** este esențială pentru a cunoaște calitatea resursei umane reprezentată de populația tânără de 0-14 ani care asigură viitorul acestei microregiuni, populația adultă cuprinsă între 15 și 59 ani ce poate să desfășoare cele mai importante activități și populația de peste 60 de ani. Astfel, populația tânără are o proporție de 17,68% din totalul populației microregiunii, populația adultă este de 23,92% iar cea de peste 60 de ani este de 30,86% din totalul populației microregiunii.

Ca urmare a evoluției istorice a acestei microregiuni a rezultat o structură dominantă a populației românești față de minorități: populația maghiară, rromă și alte minorități cum ar fi germanii și slovacii. Procentual, în cadrul celor 8 unități administrative studiate, după ultimul recensământ din 2011, se remarcă o detașare remarcabilă a **populației românești** cu 20.349 de locuitori reprezentând 90.08% din populația microregiunii, față de celelalte minorități cum ar fi **maghiarii** cu 25 de locuitori reprezentând 0,1% din populația microregiunii și **rromii** cu 1950 de locuitori, reprezentând 8.55% din populația microregiunii.

În evaluarea riscului demografic este important a se urmări următoarele aspecte:

- îmbătrânirea accentuată a populației,
- feminizarea populației la grupele de vârstă de peste 60 de ani,
- scăderea populației tinere,
- scăderea populației active pentru forța de muncă,
- scăderea fertilității, apariția unor areale de sărăcire demografică
- migrarea puternică a forței de muncă active în afara microregiunii, în special către mediul urban.

Îmbătrânirea accentuată a populației a început în anii 50 odată cu colectivizarea și s-a accentuat în perioada ulterioară când foarte mulți tineri s-au mutat în orașele din

vecinătatea microregiunii unde s-au construit unități industriale. Astfel treptat satele au început să fie părăsite. Acest fenomen s-a accentuat după 1990 când populația rămasă a trecut de 60 de ani fără a veni din urmă altă generație care să înlocuiască pe cei care desfășurau activități productive, fie și în sistem de colectiv.

Feminizarea populației îndeosebi a celei de peste 60 de ani este un fenomen des întâlnit în mediul rural și afectează, ca și îmbătrânirea populației, forța de muncă îndeosebi cea vârstnică din mediul agricol. La nivelul microregiunii GAL Pădurea Craiului repartizarea pe sexe este una echilibrată : 49,67% din totalul populației reprezentând populația masculină și 50,33% din totalul populației reprezentând populația feminină.

Scăderea populației tinere este un fenomen început în anii 80 și accentuat mai ales după 1990 când natalitatea a scăzut drastic iar o mare parte din tinerii rămași au plecat spre orașele de la marginea microregiunii sau în afara țării. Scăderea fertilității este un fenomen legat de primele riscuri prezentate și va duce treptat la scădere natalității în microregiune. Migrarea puternică a forței de muncă active a avut ca o cauză principală orașele din apropiere : Oradea, Beiuș și Cluj.

Sporul migratoriu este un indicator al dezvoltării locale. Analiza lui este definitorie pentru evoluția populației prin numărul de sosiri, dar și de plecări. Aceasta vizează schimbările definitive de domiciliu fără a se ține cont de prezențe sau plecări temporale din microregiune. Analizând numărul de sosiri și plecări în perioada 2014-2015 pe baza informațiilor oferite de INSSE, sporul migratoriu este de minus 236 persoane în întreaga microregiune.

Conform statisticilor, **rata șomajului** în județul Bihor la nivelul anului 2011 a fost de 4,2%. La nivelul GAL-ului populația inactivă în urma recensământului din 2011 este de 12.843 locuitori din totalul de 22.786 rezultând un șomaj de 56,36%. În analiza **economiei locale** s-au folosit informațiile disponibile la Direcția Județeană de Statistică-Bihor. Acestea au relevat faptul că există omogenitate a microregiunii în ceea ce privește **activitățile economice** în care sunt implicați locuitorii. Principala activitate economică este agricultura urmată îndeaproape de industria prelucrătoare. Domeniul construcțiilor și al comerțului cu amănuntul și reparații autovehicule urmează pe lista domeniilor de activitate. Un loc important îl ocupă domeniul transportului, administrația publică, învățământul, sănătatea și asistența socială. Domeniul hotelurilor și restaurantelor este atractiv populației din Pietroasa, Dobrești și Budureasa.

Astfel, principala ocupație a populației este **agricultura** de subzistență, aflându-se astfel sub riscul sărăciei. Acest tip de agricultură de subzistență trebuie modernizat și restructurat pentru a se obține rezultate economice pozitive. Pe teritoriul GAL-ului există numeroase posibilități de dezvoltare, cum ar fi realizarea de piețe volante pentru promovarea produselor agricole, constituirea de ferme noi prin comasarea terenurilor agricole sau întreprinderi sociale care să prelucreze produsele agricole din zonă (legume, zarzavaturi, fructe de pădure, ciuperci, mierea). Se pot crea venituri suplimentare prin vinderea produselor, noile locuri de muncă contribuind la diminuarea ratei șomajului, și nu în ultimul rând ar crește încrederea locuitorilor față de zonele în care trăiesc. Efectul implementării acestor proiecte ar fi automat îmbunătățirea calității vieții în mediul rural.

Domeniul industriei la nivelul județului a cunoscut un puternic reviriment în ultimii ani. Astfel, industria este al doilea ca domeniu de ocupare a forței de muncă în microregiune. Comerțul este preponderent orientat spre comerțul cu amănuntul. Majoritatea agenților economici care au activitate în domeniul serviciilor sunt întreprinzători particulari. Aceste firme active în sectorul serviciilor reușesc să atragă fonduri în comunitate iar prin plata taxelor și impozitelor contribuie la dezvoltarea economică a zonelor unde își desfășoară activitatea, acesta fiind un aspect pozitiv. Dezvoltarea acestor firme sau realizarea de parteneriate publice - private ar putea contribui automat la dezvoltare economică a zonei. Concluzii: Gal Pădurea Craiului are un potențial turistic crescut, datorat amplasării geografice. Acesta însă, este foarte puțin exploatat. Populația prezintă scăderi accentuate și un grad ridicat de îmbătrânire. Principala activitate economică este agricultura de subsistență, fapt ce indică riscul de sărăcie a populației. Dezvoltarea economică are legătură și cu infrastructura atât în mediul rural cât și în cel urban. Zonele componente ale GAL-ului se confruntă cu aceleași probleme grave de infrastructură, întâlnite atât la nivel regional cât și național. Până nu vor fi soluționate problemele legate de infrastructură, zona rurală a României nu va reprezenta o atracție nici pentru investitorii și nici pentru turiști.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului

GAL "Padurea Craiului" se dorește a fi un proiect comun, care să adune grupurile relevante de interese din teritoriul acoperit. În cadrul GAL "Padurea Craiului" partenerii economici și sociali, precum și alți reprezentanți ai societății civile reprezintă 64,44 % din parteneriatul local.

Teritoriul "Padurea Craiului" nu include zone urbane. Parteneriatul teritoriului Piatra Craiului cuprinde 26 parteneri după cum urmează: 8 UAT-ri, comunele: Roșia, Rabagani, Dobresti, Cabesti, Curatele, Pomezou, Pietroasa, Budureasa; 5 SRL (societăți cu răspundere limitată), 5 PFA (persoane fizice autorizate), 1 întreprindere familială, 6 ONG (organizații non-guvernamentale), din care două din afara spațiului GAL, 1 persoană fizică relevantă (Lascu Viorel). Societățile comerciale implicate în parteneriat acoperă domenii de activitate: lucrări de construcții, pensiuni agroturistice (SC TRADITIONAL CASA EXPERIENCE SRL) și firmă cu domeniu de activitate sportiv. Cele 5 asociații acoperă activități din domeniul turismului montan și protecției mediului, asociații de fermieri și de crescători de animale și Centrul de Arie Protejate și de Dezvoltare Durabilă- Bihor. Este un ONG de importanță regională în ceea ce privește ariile protejate și ecoturism. A fost înființată în anul 2001, în urma proiectului LIFE 99 ENV/RO/006764 „Acțiuni combinate pentru valorificarea patrimoniului natural al Munților Apuseni” (finanțat de către Comisia Europeană). CAPDD Bihor este un parteneriat între două instituții și două ONG-uri: Consiliul Județean Bihor, Facultatea de Protecția Mediului Oradea, Federația Română de Speologie și Centrul Regional de Supraveghere Ecologică "Munții Apuseni". CAPDD Bihor este membru al rețelei Natura 2000 în România, al Asociației de Ecoturism din România (AER), al Consiliului Consultativ de Administrare a

Parcului Natural Apuseni, al Federației Române de Speologie și partener al rețelei Leave No Trace din SUA. Din februarie 2010, CAPDD Bihor deține custodia sitului Natura 2000 ROSCI 0062 „Defileul Crișului Repede - Pădurea Craiului”.

Obiectivele CAPDD sunt: oferă sprijin administrațiilor locale privind aplicarea strategiei naționale de dezvoltare durabilă; asigurare suport tehnic autorităților locale și administratorilor de arii protejate privind ariile protejate, planificarea și managementul mediului; promovează cele mai bune politici publice legate de protecția mediului, arii protejate, dezvoltare durabilă și turism responsabil; derulează activități de monitorizare a biodiversității, conștientizare și informare a comunităților locale; atrage sprijin public pentru arii protejate și dezvoltare durabilă; realizează strategii și planuri privind dezvoltarea durabilă a unor zone și oferirea de sprijin direct în astfel de planificări la nivelul comunităților și instituțiilor locale; contribuie la dezvoltarea unui turism responsabil în județul Bihor și zona Munților Apuseni; dezvoltă programe culturale și educative pentru tineri și adulți, pentru încurajarea dezvoltării durabile în județul Bihor;

- desfășoară programe de gestiune ecologică și valorificare a deșeurilor și materialelor re folosibile; dezvoltă alternative pentru păstrarea și valorificarea resurselor naturale și culturale ale județului Bihor și Munților Apuseni, conform principiilor dezvoltării durabile și în limitele suportului ecologic al zonelor; stimulează parteneriatele pentru dezvoltare durabilă.

Activitatea CAPDD este în concordanță cu prezentarea teritoriului și analiza diagnostic nu doar prin faptul că acoperă și este localizat pe teritoriul GAL Piatra Craiului, ci și prin faptul că principala caracteristică a teritoriului, este cea a potențialului turistic reprezentat de ariile naturale protejate și multitudinea de obiective turistice naturale.

Implicarea acestei asociații în dezvoltarea teritoriului împreună cu celelalte două, Asociația Orizont Verde și Roșia Bihoreană are un impact considerabil în direcția protejării ariilor naturale, dezvoltarea de trasee turistice și dezvoltarea ecoturismului. Cele două pensuni partenere au o contribuție esențială în dezvoltarea ecoturismului. Această direcție strategică este esențială pentru dezvoltarea economică a teritoriului având în vedere bogăția resurselor. Prezența în parteneriat a persoanei fizice, Lascu Viorel aduce prin experiența sa plus valoare inițierii și funcționării GAL Piatra Craiului. Acesta este în prezent secretar de stat în Ministerul Mediului, având o experiență remarcabilă în speologie, conservarea ariilor naturale protejate, cunoscut pentru recondiționarea Muzeului Românesc din Salonta și restaurarea caselor vechi tradiționale din complexul rustic Tradițional Casa din Comuna Roșia, satul Runcuri.

Dimensiunea agricolă atinsă în analiza diagnostic este acoperită de prezența în parteneriat a celor două asociații de fermieri și crescători de animale. Interesul și participarea acestora în parteneriat este importantă în direcția dezvoltării sectorului agricol. Implicarea acestora va aduce plus valoare realizării planului de dezvoltare și dezvoltării viitoarelor proiecte în cadrul GAL Piatra Craiului.

Parteneri privați din teritoriul „Piatra Craiului” sunt implicați în dezvoltarea teritoriului prin activitățile economice pe care le desfășoară în prezent, în vaste domenii de interes. Interesul manifestat în dezvoltarea teritoriului rezultă din participarea în cadrul parteneriatului GAL, ceea ce va duce la stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea financiară, contribuind astfel la crearea de noi locuri de muncă, la diversificarea

economiei rurale, la creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale. Prin creșterea numărului locurilor de muncă din rural, satul devine mai atractiv iar tinerii au alternativa muncii în teritoriu diminuându-se astfel părăsirea satului.

Partenerii publici care reprezintă teritoriul GAL contribuie la dezvoltarea teritoriului prin proiectele de investiții pe care le-au derulat și vor să le deruleze în continuare, în vederea îmbunătățirii și/sau extinderii serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement, culturale și a infrastructurii aferente, îmbunătățirea infrastructurii la scară mică și investiții de uz public în infrastructura turistică la scară mică. Partenerii publici prin acțiunile pe care le derulează în teritoriu reușesc satisfacerea unor nevoi ale comunității locale, dezvoltarea socio-economică a teritoriului. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de agrement, social, socio-medical și cultural reprezintă o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și care pot conduce la o incluziune socială, inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a zonelor rurale, lucru dorit de partenerii publici

CLUBUL SPORTIV GLORIA CABESTI are ca dezvoltarea tinerilor din comunitate prin implicarea acestora în practicarea sportului. CS Gloria Cabesti participa la manifestari organizate de federatiile de specialitate, initiaza si organizeaza orice alte actiuni menite sa asigure realizarea obiectivelor propuse.

ASOCIATIA ORIZONT VERDE ,este implicata intr-o diversitate de domenii relevante pentru teritoriul GAL Padurea Craiului. Obiectivele asociatiei sunt: promovarea tehnologiilor verzi; stimularea producatorilor locali traditionali prin participarea la diverse targuri si evenimente cu specific traditional; stimularea activitatilor artistice in zona de interes (organizarea a cel puțin un eveniment cultural pe an și promovarea artistilor locali; organizarea de activitati educative pentru tineret și copii; organizarea de activitati diverse cu scopul implicării persoanelor din medii defavorizate în viața comunitatii; sprijinirea inițiativelor în domeniul economiei sociale la nivel local; editarea și difuzarea de broșuri și alte publicații cu tematica turismului responsabil și a dezvoltării durabile

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

Pentru fiecare element analizat în prezentarea teritoriului: prezentarea geografică și fizică, localizarea teritoriului, populație - demografie, patrimoniu de mediu, patrimoniu arhitectural și cultural, economia locală, repartizarea populației active, agricultură, industrie - IMM - micro-întreprinderi, comerț și sectorul de servicii, servicii pentru populație și infrastructuri medico-sociale, activități sociale și instituții locale, politicile de dezvoltare locală întreprinse în teritoriu, precum și pentru alte elemente identificate în teritoriu, va fi efectuată analiza SWOT:

TERITORIUL

(caracteristici geografice - izolare - deservire - infrastructuri)

(centre de interes -patrimoniu -cultura - mediu inconjurator)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Zonă cu potențial turistic foarte ridicat	• Infrastructura rutieră precară

<ul style="list-style-type: none"> • Rețea hidrografică suficient dezvoltată • Rezerve naturale de bauxită și calcar • Apropiere de orașele Beiuș, Stei, Vașcău, Oradea și conexiune cu jud. Alba și Cluj • Fauna bogată și diversificată • Posibilitatea practicării de diverse tipuri de turism • Suprafețe de pajiști naturale • Practicarea pe suprafețe largi de teren agricol a practicilor agricole tradiționale • Riscuri minime de producere a seismelor și inundațiilor • Preocuparea comunităților pentru pastrarea obiceiurilor și tradițiilor, promovarea elementelor de etnografie și folclor local • Teritoriu electrificat în totalitate • Existența unor clădiri disponibile pentru înființarea de diverse activități • Existența unui fond cinegetic variat • Existența unei preocupări din partea comunităților de a dezvolta turismul cultural • Curenți de aer și energie solară - potențial pentru producerea energiei alternative 	<ul style="list-style-type: none"> • Depozitarea de deșeurilor în spații necorespunzătoare • Lipsa informațiilor turistice și indicatoarelor turistice, promovare insuficientă a microregiunii • Menținere multiculturală a comunităților de români, maghiari, slovaci • Practicarea agriculturii ecologice este redusă • Grad scăzut de constientizare a fermierilor privind importanța practicilor agricole durabile • Starea de degradare a obiectivelor protejate, clădiri și monumente istorice • Situația precară a infrastructurii spațiilor de învățământ din unele sate • Lipsa grădinițelor cu program prelungit dotate și amenajate • Practici agricole sau ne-agricole neconforme • Există unele zone unde deversarea apelor menajere se realizează în cursurile de apă • Lipsa de preocupare a cetățenilor și a autorităților locale de conservare a mediului. • Lipsa de mediatizare a evenimentelor culturale atunci când se organizează la nivel local și slaba valorificare a monumentelor istorice din teritoriu
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea interesului pentru servicii turistice la preț accesibil la nivel național și european • Creșterea numărului de turiști din țară și străinătate odată cu îmbunătățirea infrastructurii rutiere și cu libera circulație • Exploatarea rolului multifuncțional al pădurilor prin ecoturism • Interes crescut pentru produse de artizanat • Existența programelor pentru sprijinirea producției de energie alternativă. • Existența cadrului natural inclus în rețeaua ecologică „Natura 2000” oferă teritoriului posibilitatea protejării unor specii, dar și de regenerare a diversității specifice de odinioară, reprezentative faunei, florei și peisajului ardelenesc • Posibilitatea practicării unor activități sportive cu caracter turistic, pescuit, vânătoare 	<ul style="list-style-type: none"> • Neutilizarea de către teritoriu a resurselor financiare disponibile prin programe de Uniunea Europeană • Dispariția meșteșugurilor și breslelor tradiționale, care au fost un punct forte în regiune • Standarde europene în domeniul agriculturii greu de pus în practică • Legislație fluctuantă și lipsa rigorii în aplicarea legii urbanismului • Insuficiența fondurilor pentru reabilitarea clădirilor publice a monumentelor și a infrastructurii rutiere și de utilități publice • Insuficiența fondurilor pentru parcurile de joacă și spații verzi amenajate și a centrelor comunale

POPULATIE
(demografie- populatie active- imbatranire - nivel de instruire - cunostinte si competente
specifice teritoriului)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Diversitate etnică, interculturalitate, și diversitate religioasă • Forța de muncă disponibilă • Tradiție și cunoștințe în domeniul creșterii animalelor și culturii plantelor • Tradiție și cunoștințe în domeniul mineritului și extracției de hidrocarburi • Abilități și priceperi gospodărești, tradiții în viticultură • Conservarea meșteșugurilor și a produselor tradiționale • Populația din teritoriu are ca ocupații principale: creșterea animalelor, pomicultura, apicultură, , legumicultură (mai degrabă pe terenurile din jurul gospodăriilor); 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa conștientizării faptului că produsele tradiționale și arhitectura țărănească autentică sunt cele care atrag turiștii • Îmbătrânirea accentuată a populației • Lipsa politicilor de atragere și menținere a tinerilor în zonă duce la migrarea populației tinere la oraș • Spor natural negativ • Apariția unor areale de săracie demografică • Populația implicată preponderent în agricultura de semisubzistență • Ponderea ridicată a persoanelor aflate fără loc de muncă sau în căutarea unui loc de muncă • Lipsa interesului de formare în domeniul antreprenorial • Prezența redusă a femeilor pe piața muncii • Calificare slabă în domeniul managementului de proiecte • Lipsa serviciilor de consultanță • Grad scăzut de informare și acces slab la informații.
OPORTUNITĂȚI	RISURI
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării finanțării pentru fermieri cât și în domeniile non-agricole prin intermediul programelor europene • Creșterea interesului pentru stabilire în mediul rural în satele din jurul orașelor. • Posibilitatea de creștere a numărului de locuri de muncă (și implicit a populației active) prin facilitatea accesului la finanțare a microintreprinderilor; • Promovarea, prin finanțări nerambursabile, a integrării tinerilor în viața rurală; • Posibilitati de accesare a unor acțiuni și programe în favoarea minorităților și a persoanelor din categoriile defavorizate 	<ul style="list-style-type: none"> • Majorarea costurilor salariale și a fiscalității în general • Accentuarea tendinței tinerilor de a părăsi zona • Lipsa inițiativelor pentru orientarea profesională și formare profesională a tinerilor, -reconversie profesională • Creșterea ponderii muncii la negru , cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă

ECONOMIA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Potențial turistic foarte crescut, prin situarea teritoriului în Parcul National Apuseni și alte sit-uri de interes comunitar 	<ul style="list-style-type: none"> • Agricultură de semi-subzistență • Reticența față de asocieri la nivel local. Spirit asociativ scăzut - lipsa grupurilor de

<ul style="list-style-type: none"> • Potențial turistic foarte crescut, prin rețeaua vastă de peșteri amenajate și neamenajate din teritoriu • Existența resurselor naturale variate, cu precădere a rezervelor miniere • Suprafețe întinse de pășuni favorabile creșterii animalelor • peisaj cultral bine conservat, evenimente culturale cu tradiție, relief propice pentru practicarea sporturilor în aer liber • centru de informare turistică • Produse locale de calitate: vin, miere, produse lactate, fructe, legume, cereale • Sol favorabil dezvoltării culturilor agricole • Terenuri disponibile pentru investitori • Potențial diversificat și propice dezvoltării agroturismului, ecoturismului • Resurse pentru obținerea energiei alternative • Târguri locale organizate în mod regulat. 	<p>producători</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sectorul industrial afectat de restructurarea din domeniul extractiv • Suprafețe agricole necultivate • Lipsa inovativității • Capacitate redusă de procesare și valorificare a produselor vegetale și zootehnice • Artizanat și activități meșteșugărești pe cale de dispariție • Sector de servicii slab dezvoltat • Număr redus de agricultori ecologici înregistrați • Unități de cazare insuficiente - durată medie de sedere redusă - sub 2 zile /turist, nefiind dispuse uniform pe teritoriul GAL • Acces greu la piețe de desfacere pentru produse tradiționale • Lipsa produselor tradiționale pe piețele locale (târguri) • Venituri locale reduse (surse de venit la bugetul local) • Număr foarte redus de evenimente sportive cu o frecvență anuală, maratoane de bicicletă sau alergare, concursuri de pescuit sportiv, escaladă, etc • Potențialul turistic este nevalorificat datorită: • Lipsa tradiției, inerția de inovare și diversificare a economiei rurale; • Lipsa unor mărci, branduri locale și a produselor turistice proprii; • Lipsa agenților de turism și de activități promoționale. • Lipsa personalului calificat în turism - manageri, ghizi • Inexistența unei strategii de promovare a turismului la nivelul tuturor UAT-urilor din zona GAL, având în vedere că întreaga zonă are un potențial turistic ridicat • Nivel scăzut de utilizare a energiei din surse regenerabile
OPORTUNITĂȚI	RISURI
<ul style="list-style-type: none"> • Finanțări nerambursabile pentru dezvoltarea agriculturii, microîntreprinderilor, turismului prin intermediul fondurilor europene • Creșterea interesului pentru produsele locale tradiționale • Interes pentru produse ecologice • Spații / terenuri cu potențial pentru 	<ul style="list-style-type: none"> • Neaccesarea fondurilor europene pentru agricultură și dezvoltare rurală • Sistemul exploatațiilor agricole fărâmițate, de dimensiuni mici, insuficient dotate cu tehnologie modernă, pune în pericol capacitatea de a regenera și diversifica mediul economic rural • Resurse financiare la nivel local insuficiente

<p>activități de recreere.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea dezvoltării agriculturii ecologice • Creare de asociații, parteneriate, grupurilor de producători în domeniul agricol • Există oportunitatea creerii de unitati de cazare , ceea ce angrenează practicarea de turism montan pe diferite trasee din Munții Apuseni si Padurea Craiului • Practicarea unui turism integrat, cu pachete turistice variate • Adoptarea unor măsuri eficiente de promovare; 	<p>pentru promovarea unor investiții</p> <ul style="list-style-type: none"> • Echipamente și tehnologii vechi • Izolarea unor cătune din punct de vedere al accesului la infrastructură duce la depopularea zonei și la declin economic • Instabilitate legislativă și decizională • Creșterea fiscalității • Dificultăți de accesare de programe de finanțare și creditare • Birocrație crescută
---	---

(primar - secundar terțiar - servicii -turism)

ORGANIZARE SOCIALĂ și INSTITUȚIONALĂ

(activități asociative - ONG - organizare instituțională)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Diversitate etnică, interculturalitate, și diversitate religioasă • Forța de muncă disponibilă • Tradiție și cunoștințe în domeniul creșterii animalelor și culturii plantelor • Tradiție și cunoștințe în domeniul mineritului și extracției de hidrocarburi • Abilități și priceperi gospodărești, tradiții în viticultură • Conservarea meșteșugurilor și a produselor tradiționale • Populația din teritoriu are ca ocupații principale: creșterea animalelor, pomicultura, apicultură, , legumicultură (mai degrabă pe terenurile din jurul gospodăriilor); 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa conștientizării faptului că produsele tradiționale și arhitectura țărănească autentică sunt cele care atrag turiștii • Îmbătrânirea accentuată a populației • Lipsa politicilor de atragere și menținere a tinerilor în zonă duce la migrarea populației tinere la oraș • Spor natural negativ • Apariția unor areale de săracire demografică • Populația implicată preponderent în agricultura de semisubzistență • Ponderea ridicată a persoanelor aflate fără loc de muncă sau în căutarea unui loc de muncă • Lipsa interesului de formare în domeniul antreprenorial • Prezența redusă a femeilor pe piața muncii • Calificare slabă în domeniul managementului de proiecte • Lipsa serviciilor de consultanță • Grad scăzut de informare și acces slab la informații.
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării programelor de către fermieri și în domeniile non-agricole prin intermediul programelor europene • Creșterea interesului pentru stabilire în mediul rural în satele din jurul orașelor. • Posibilitatea de creștere a numărului de locuri de muncă (și implicit a populației 	<ul style="list-style-type: none"> • Majorarea costurilor salariale și a fiscalității în general • Accentuarea tendinței tinerilor de a părăsi zona • Lipsa inițiativelor pentru orientarea profesională și formare profesională a tinerilor, -reconversie profesională • Creșterea ponderii muncii la negru , cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale

<p>active) prin facilitatea accesului la finanțare a microintreprinderilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovarea, prin finanțări nerambursabile, a integrării tinerilor în viața rurală; • Posibilitati de accesare a unor acțiuni și programe în favoarea minorităților și a persoanelor din categoriile defavorizate 	<p>și asistenței sociale în perspectivă</p>
---	---

Concluzii generale bazate pe analiza situației

Situația membrilor teritoriului reflectă o problemă complexă, a cărei rezolvare depinde de efortul comun al comunităților, precum și de sprijinul și asistența atrase. Pentru a fi sustenabilă, strategia de dezvoltare a microregiunii trebuie să se bazeze pe resursele locale existente și să fructifice într-o cât mai mare măsură oportunitățile existente.

În baza analizei efectuate s-au formulat următoarele concluzii:

Populația îmbătrânită constituie un dezavantaj. O oportunitate ar fi atragerea tinerilor spre zona rurală pentru a contribui la dezvoltarea zonelor atât din punct de vedere economic cât și demografic.

Serviciile locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente sunt slab dezvoltate. Infrastructura la scară mică și lipsa investițiilor de uz public în informarea turiștilor în infrastructura turistică la scară mică fac să întârzie dezvoltarea economică a zonei.

Multitudinea de obiective de atracție turistică, rezervații naturale Natura 2000 reprezintă un avantaj pentru dezvoltarea economică a zonei de munte.

Agricultura reprezintă o importantă sursă de dezvoltare a teritoriului de deal prin practicarea în viitor a unei agriculturi intensive. Teritoriul este marcat actualmente de agricultura de semi-subsistență.

Teritoriul este amplasat în apropierea orașelor unde există piață de desfacere pentru producători, târguri, centre de informare turistică (Beiuș, Vașcău).

Sectorul non-profit este dezvoltat iar prin proiectele pe care le vor desfășura pot contribui la perfecționarea populației din teritoriu, oferindu-le noi șanse de integrare pe piața muncii dar și în societate.

Existența curenilor de aer și energie solară - potențial pentru producerea energiei alternative reprezintă un punct de dezvoltare și diversificare a activităților.

Toate aceste elemente coroborate pot contribui la dezvoltarea teritoriului atât din punct de vedere economic dar și cultural, social.

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

Pentru valorificarea tuturor punctelor tari specifice teritoriului GAL, și implicit pentru o dezvoltare echilibrată a acestuia, prin analizele diagnostic și SWOT și în urma unor consultări ale tuturor partenerilor grupului (publici, privați, ONG), au fost stabilite trei priorități, ca și puncte cheie ale teritoriului și drept urmare - axul în jurul căruia se vor centra toate acțiunile viitoare ale grupului:

Așadar, obiectivele operaționale necesare implementării Planului de Dezvoltare Locală au fost alese în concordanță cu prioritățile stabilite anterior, au o relație sinergică și complementară cu acestea și reflectă, totodată, analizele diagnostic și SWOT ale teritoriului GAL.

Așadar, strategia de dezvoltare a GAL “Pădurea Craiului” răspunde obiectivelor și priorităților care derivă din identificarea principalelor probleme și oportunități ale regiunii Leader GAL “Pădurea Craiului”. Astfel, concluzionând, GAL “Pădurea Craiului” și-a prioritarizat domeniile viitoare de acțiune cu scopul de a sprijini și a acoperi toate aspectele care se manifestă în teritoriu, implicând personalul GAL într-un proces de dezvoltare integrator și cu caracter de durată.

M1-P6. Dezvoltarea teritoriului GAL Pădurea Craiului se va baza pe sectorul producție și servicii, care va fi susținut prin investiții ale micilor întreprinzători din teritoriu care vor duce la creșterea și diversificarea economiei. De asemenea, din scenariul dezvoltării teritoriului nu poate lipsi sectorul turism care va fi susținut atât prin activități de promovare a teritoriului ca zonă turistică, dar mai ales prin sprijinirea investițiilor în structuri de cazare, de tipul eco-turismului. Un alt aspect important legat de dezvoltarea turismului este dezvoltarea meșteșugurilor și artizanatului ca și activități complementare. Toate proiectele sprijinite în cadrul GAL vor contribui la protejarea mediului prin includerea în acestea a unor elemente menite să susțină dezvoltare sustenabilă a mediului. Această măsură contribuie la susținerea dezvoltării și diversificării sectorului non-agricol din zonă și la P6: *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

M2 - P6. Potențialul natural al zonei precum și cel istoric și cultural este insuficient exploatat, iar turismul ar putea deveni motorul de dezvoltare al zonei, un sector care ar putea îngloba și activitățile agricole, dar care va aduce beneficii economice zonei prin creșterea numărului de turiști care, pe lângă serviciile turistice vor căuta și alte tipuri de servicii, dar mai ales vor ajuta la dezvoltarea comerțului în zonă.

M3 - P2. Dezvoltarea teritoriului “Pădurea Craiului” se va baza totodată și pe dezvoltarea sectorului agricol prin sprijinirea fermelor agricole (susținerea investițiilor în creșterea animalelor, cultura de câmp, albinărit, legumicultură în câmp sau spații protejate, plante și arbuști ornamentali în câmp sau spații protejate), dar mai ales prin susținerea activităților inovative: certificarea de produse tradiționale care promovează identitatea teritoriului. Prin măsura aceasta se urmărește atingerea obiectivelor de sprijinire și diversificare a agriculturii și creșterea competitivității sectorului agricol. Astfel, măsura este în concordanță cu P2: *Creșterea viabilității exploatașilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.*

M4 - P5. Teritoriul GAL Pădurea Craiului are un ridicat potențial în ceea ce privește utilizarea surselor de energie regenerabilă, fapt identificat în analiza diagnostic și analiza

SWOT. Utilizarea “energiei verde” reprezintă un avantaj pentru asigurarea unui mediu de viață mai plăcut pentru locuitori contribuind la obiectivul de stopare a migrației populației

tinere din zonă către orașe și la dezvoltarea economică prin reducerea costurilor de producție ale operatorilor economici. Prin această măsură se contribuie la P5: *Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic.*

Obiectivul de dezvoltare rurală 1-	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat
Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	I-P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	M 1 - Dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale .I-P6,6A.In secundar un astfel de proiect va conduce la creșterea atractivității zonei și va contribui la DI 6B.	-locuri de munca create - 10 -populatie neta care beneficiaza de servicii/ infrastructuri imbunatatite - 10.000 -numarul de turisti atrasi -servicii turistice create - 3
		6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M 2- Dezvoltarea și îmbunătățirea mediului rural. I-P6-6B In secundar un astfel de proiect va conduce la creșterea atractivității zonei și va contribui la DI 6A.	-populatie neta care beneficiaza de servicii/ infrastructuri imbunatatite - 10.000 -numarul de turisti atrasi -comunități deservite - 4
Obiectivul de dezvoltare	Priorități de dezvoltare	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat

rurală 2-	rurală			
Favorizarea competitivității agriculturii	II-P2 Creșterea viabilității exploatașilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatașilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatașilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M 3 - „Soluții inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în teritoriul GAL”. II-P2-2A În secundar un astfel de proiect va conduce la îmbunătățirea și diversificarea produselor agricole și va contribui și la DI 6A respectiv și la 5B.	Numărul de exploatașii agricole/beneficiari sprijiniți - 7 Număr de locuri de muncă nou create - 5
Obiectivul de dezvoltare rurală 3	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat
Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice	III- P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic	5B) Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar	M 4-Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la „energie verde”prin realizarea de investiții în domeniul energiei regenerabile și al economisirii energiei. III-P5-5B,5C. În secundar un astfel de proiect va conduce la creșterea competitivității exploatașii și va contribui la 6A, 2A	Totalul investițiilor - 10
		5C) Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei		Număr de beneficiari sprijiniți - 10

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor, demonstrarea valorii adăugate și caracterul integrat inovator

Denumirea măsurii	Dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.
Codul măsurii	M1/6A; 6B
Tipul măsurii	Investiții
1.Descrierea generală a măsurii	
1.1 Justificare.Corelare cu analiza SWOT	Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole de tip start-up, fie pentru cei care modernizează și/sau dezvoltă întreprinderile existente. Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la dezvoltarea turismului, la diversificarea economiei rurale, la creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013	c)obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
1.3.Obiectivul specific local al măsurii	Măsura contribuie la obiectivul general local Măsura contribuie și la atingerea următoarelor obiective specifice ale măsurii: <ul style="list-style-type: none"> • Diversificarea economiei rurale, dezvoltarea economică a zonelor rurale și eradicarea sărăciei • Dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice • Crearea de locuri de muncă
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	P(6)promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte: a)facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă; b)încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale;
1.5. Contibuția la Prioritățile SDL (locale)	I-P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

1.6. Masura corespunde obiectivelor art. ... din Reg.(UE) nr.1305/2013	Art. 19: Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor
Contribuția la domeniile de intervenție	6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă 6B- Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale
Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	a)Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice b)Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă Măsura contribuie la inovare și protecția mediului Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT prin activitățile economice modernizate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile și dezvoltarea ecoturismului
Complementaritate cu alte măsuri din SDL	Complementaritate cu: M 2: Dezvoltarea și îmbunătățirea mediului rural M 4-Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la „energie verde”prin realizarea de investitii in domeniul energiei regenerabile și al economisirii energiei.
Sinergia cu alte măsuri din SDL	M 2: Dezvoltarea și îmbunătățirea mediului rural M 4-Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la „energie verde” prin realizarea de investiții în domeniul energiei regenerabile și al economisirii energiei.
Valoarea adăugată a măsurii	
Măsura contribuie la:	
<ul style="list-style-type: none"> •stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice non-agricole din teritoriul GAL, diversificarea turismului •crearea de noi locuri de muncă 	
Trimiteri la alte acte legislative	
<ul style="list-style-type: none"> • Legislația națională cu incidență în domeniile activităților neagricole prevăzută în Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția SDL • Ordonanța de urgență nr. 44/2008 privind desfasurarea activitatilor economice de catre persoanele fizice autorizate , intreprinderile individuale si intreprinderile familiale cu modificarile si completarile ulterioare • Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 1407/2014, 	

Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)	
4.1. Beneficiari direcți	<p>Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici, existente și nou înființate din spațiul rural; • Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care și diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în categoria microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate. <p>*Întreprinderi sociale *Cooperative</p>
4.2. Beneficiarii indirecți	<p>Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă</p> <p>Persoane cu dizabilitati, persoane din categorii defavorizate, minoritati</p>
Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)	
<ul style="list-style-type: none"> • Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant pentru proiectele de modernizare/dezvoltare a întreprinderilor mici/micro-întreprinderilor existente • Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013 	
6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	
6.1. Pentru proiecte de investiții	
<p>Cheltuieli eligibile specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor; • Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi; • Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci. • Înființarea/modernizarea de firme de profil non-agricol • Înființarea de ateliere <p>Nu sunt eligibile utilaje agricole și echipamente second-hand.</p>	
6.2. Pentru proiecte de servicii	
<p>•Cheltuieli eligibile specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea agropensiunilor și a altor structuri de primire turistică, ecoturistica (camping, sat de vacanță, bungalow-uri, etc.) •Înființarea/modernizarea/dotarea de activități de agrement/recreative (trasee turistice; parcuri tematice de tip paint-ball, aventuri, amenajări areale de echitație, etc; centre 	

<p>Închiriere echipamente sportive -biciclete, ATV-uri, unde, schi-uri, etc;)*</p> <p>*ATENȚIE - pentru activitățile de agrement și recreative sunt eligibile doar construcții de tipul - birou/spațiu de depozitare echipamente, vestiare și montarea de echipamente specifice amenajării necesare desfășurării activității (de ex. obstacole pentru echitație, sisteme de scripeți parc de aventuri, etc.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Condiții de eligibilitate
<p>7.1. Pentru proiectele de investiții noi</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; • Investiția trebuie să se încadreze în unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură; • Sediul social trebuie să fie situat în mediul rural și punctul/punctele de lucru pentru care se solicita finanțare trebuie să fie situate în mediul rural pe teritoriul GAL iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL ; • Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției; • Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice; • Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate; • Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.
<p>Pentru proiectele de investiții în modernizarea/dezvoltarea întreprinderilor existente</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; • Investiția trebuie să se încadreze în unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură; • Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul GAL; • Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției; • Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice; • Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate; • Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.
<p>8. Criterii de selecție</p>
<p>Vor fi selectate cu prioritate proiectele care propun, investiții în:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ecoturism • adaptarea infrastructurii, inclusiv a echipamentelor și utilajelor pentru accesul și operarea de către persoane cu dizabilități • angajarea de persoane din categorii defavorizate, minorități • întreprinderile din domeniul non-agricol care asigură prelucreaza/servicii în cel puțin două UAT din GAL

<ul style="list-style-type: none"> • suma nerambursabilă acordată va respecta condiția creerii de noi locuri de muncă cu norma întreaga astfel: pentru 1 loc de muncă = 40.000 Euro
9. Sume aplicabile și rata sprijinului
9.1. Justificare
Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit.
9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului:
<ul style="list-style-type: none"> • Intensitatea sprijinului va fi 90% pentru cheltuielile eligibile din proiect. Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 5000 Euro și ~~80.000 Euro~~. <p>Se vor aplica regulile de ajutor de stat, dacă va fi cazul.</p>
10. Indicatori de monitorizare
<ul style="list-style-type: none"> -locuri de munca create -populație netă care beneficiază de servicii/ infrastructuri îmbunătățite -numărul de turiști atrași -servicii turistice create

Deleted: 100.000 Euro

Denumirea măsurii	Dezvoltarea și îmbunătățirea mediului rural
Codul măsurii	M2/6B;6A
Tipul măsurii	INVESTIȚII
1.Descrierea generală a măsurii	
1.1 Justificare.Corelare cu analiza SWOT	<p>Măsura contribuie la:</p> <ul style="list-style-type: none"> -îmbunătățirea și extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente; -îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în “energie verde”) și investiții de uz public în informarea turiștilor în infrastructura turistică la scară mică. <p>Măsură vizează obiectivul de stopare a fenomenului de migrație a populației, crearea unui mediu plăcut de viață pentru cetățeni și diversificarea activităților economice și a atracțiilor turistice.</p> <p>Această măsură oferă sprijin financiar proiectelor care prevăd protejarea (prin întreținere, reabilitare, restaurare, dotare, modernizare și promovare) obiectivelor de patrimoniu cultural de interes local și modernizarea spațiilor/obiectivelor menite să găzduiască acțiuni de stimulare, păstrare și transmitere de meșteșuguri, tradiții sau alte activități cu specific local.</p> <p>Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de agrement, social, socio-medical și cultural reprezintă o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și care pot conduce la o incluziune socială, inversarea tendințelor de declin economic și social și de</p>

	depopulare a zonelor rurale. Investițiile vor avea și un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg.(UE) 1305/2013	Măsura contribuie la <i>Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiei comunității rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă</i> - Obiectivul c) din Regulamentul (UE) nr.1303/2013.
1.3.Obiectivul specific local al măsurii	-îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin amenajarea spațiilor publice de agrement locale, de ex. terenuri de joacă, sport (altele decât fotbal), stații de autobuz, piețe de valorificare a produselor locale, etc. ; -îmbunătățirea siguranței publice prin instalarea sistemelor de supraveghere; -îmbunătățirea infrastructurii de agrement și turistic de uz public;
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale
1.5. Contribuția la Prioritățile SDL (locale)	I-P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale
1.6. Măsura corespunde obiectivelor art. ... din Reg.(UE) nr.1305/2013	Măsura corespunde obiectivelor care decurg din Regulamentul UE nr.1305/2013, Art. 20. <i>"Servicii de bază și reînnoire a satelor în zonele rurale"</i> , literele "b" , "d", "e" și "g".
1.7.Contribuția la domeniile de intervenție	6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale 6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă
1.8.Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013	Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele: Dezvoltarea satelor prin modernizarea și înfrumusețarea satelor, a spațiilor publice locale destinate serviciilor publice, turismului și/sau recreerii și sportului va conduce la creșterea atractivității mediului rural, sporirea nivelului de trai al populației și atragerea de investiții în teritoriu. Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele: -Servicii locale îmbunătățite -Reducerea cheltuielilor privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, prin dotarea instituțiilor cu sisteme de alarmare împotriva efracției achiziția de sisteme de supraveghere.

1.9.Complementaritate cu alte măsuri din SDL	<p>Complementaritate cu:</p> <p>-măsura 1: Dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.</p> <p>-măsura 4: Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la „energie verde”prin realizarea de investitii in domeniul energiei regenerabile si al economisirii energiei.</p>
1.10.Sinergia cu alte măsuri din SDL	<p>Complementaritate cu</p> <p>-masura 1: Dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.</p> <p>-masura 4 Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la „energie verde”prin realizarea de investitii in domeniul energiei regenerabile si al economisirii energiei</p>
<p>• Valoarea adăugată a măsurii</p>	
<p>Se pune un mare accent pe dezvoltarea turismului rural în toate formele acestuia, arhitectura populară fiind foarte diversificată în zona rurală. Fiecare sat are o arhitectură specifică excepțională, existând astfel un potențial foarte mare pentru valorificarea acestora și în domeniul turismului. Aceleasi considerente sunt valabile și în ceea ce privește meșteșugurile sau tradițiile și obiceiurile.</p> <p>Conservarea și valorificarea patrimoniului construit și imaterial ar putea contribui semnificativ nu numai la îmbunătățirea calității vieții la nivel local, dar în același timp ar putea reprezenta un obiectiv turistic cu potențial ridicat, fiind obligatorie introducerea clădirilor reabilitate sau a bunurilor reabilitate și functionalizate în circuitul turistic, asigurarea accesului pentru vizitatori la patrimoniul local construit.</p> <p>Prin această măsură vor fi sprijinite investiții care valorifică patrimoniul cultural și natural local, investiții în infrastructură la scară mică precum centrele de informare sau marcajele turistice.</p>	
<p>• Trimiteri la alte acte legislative</p>	
<p>Legea nr. 215/2001; Hotărârea Guvernului nr. 26/2000; Legea asistenței sociale nr. 292 din 2011, Lege nr.422 din 18 iulie 2001, Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013, Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/43/CE din 29 iunie 2000; LEGEA nr.333 din 8 iulie 2003.</p>	
<p>• Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)</p>	
4.1. Beneficiari direcți	<ul style="list-style-type: none"> • autorități publice locale și asociațiile acestora (ADI-uri) • formele juridice stabilite de Legea 219/2015, care pot derula activitățile economice • Asociații și fundații • Întreprinderi sociale • ONG-uri din teritoriu
4.2. Beneficiarii indirecti	populația locală

	ONG-uri din teritoriu firmele locale
<ul style="list-style-type: none"> • Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013) • Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv • Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013 	
6.Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	
6.1. Pentru proiecte de investiții	
<ul style="list-style-type: none"> a) <u>Invenstitii in crearea îmbunătățirea sau extinderea infrastructurii la scară mică</u> <ul style="list-style-type: none"> • Înființarea și/sau extinderea sistemelor de supraveghere • Renovarea/reabilitarea unor clădiri vechi al căror aspect a fost stricat sau reabilitarea, renovarea, dotarea de spații destinate pastrarii și transmiterii de mesesuguri, tradiții și alte tipuri de activități tradiționale; • <u>Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și sociale;</u> • <u>Înființarea și/sau extinderea spațiilor de acces pietonal - trotuare;</u> • b) <u>Invenstitii in stabilirea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor de bază locale, inclusiv recreative și cultură și a infrastructurii aferente</u> <ul style="list-style-type: none"> • Înființarea, amenajarea spațiilor publice de agrement pentru populația rurală (excepție fotbal) • Înființarea/dezvoltarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale; • Adaptarea infrastructurii, inclusiv a echipamentelor și utilajelor pentru accesul și operarea de către persoane cu dizabilități • <u>Achiziționarea utilajelor, echipamentelor pentru dotarea serviciilor publice locale în cadrul primăriilor pentru situații de urgență, prevenire și intervenție inundații/calamități/incendii, întreținerea spațiilor publice, dezapezire, funerare sociale (buldoexcavator; camion; autoutilitară; PSI; tractor echipat cu remorca, freza de curățat pasune/rigole și alte dotări; atv;)</u> • <u>Construirea de facilități pentru servicii funerare (capele mortuare)''</u> • <u>Construire clădire de utilitate publică;</u> c) <u>Invenstitii pentru a fi utilizate de către public în infrastructură recreativă, informații turistice și infrastructură turistică de scară mică</u> <ul style="list-style-type: none"> • Înființarea, modernizarea și/sau dotarea infrastructurii de agrement și turistic de uz public conform specificului local <p><u>Tipuri de acțiuni neeligibile: Nu sunt eligibile investițiile în infrastructura socială de tip rezidențial.Nu sunt eligibile achiziționarea de bunuri și echipamente second hand</u></p>	
6.2. Pentru proiecte de servicii	
<ul style="list-style-type: none"> • Alte activități: realizare de materiale informative și promoționale; realizare de materiale educaționale; realizare de studii și evaluări 	

Formatted: Numbered +
Level: 1 + Numbering Style: a,
b, c, ... + Start at: 1 +
Alignment: Left + Aligned at:
0,63 cm + Tab after: 0 cm +
Indent at: 1,27 cm

<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea documentației pentru includerea pe lista de monumente • Elaborare de studii și proiecte, istoriografii locale • Întocmirea listei obiectivelor de interes local • Acțiuni de promovare și marketing (elaborare plan de promovare, site de promovare, participare la târguri de profil, achiziția și montarea de panouri informative/directionale, etc)
7. Condiții de eligibilitate
<ul style="list-style-type: none"> • Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; • Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată; • Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată; • Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură; • Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată; • Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER;
8. Criterii de selecție
<ul style="list-style-type: none"> • Proiecte cu impact micro-regional; • Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară; • Proiecte care propun adaptarea infrastructurii, inclusiv a echipamentelor și utilajelor pentru accesul și operarea de către persoane cu dizabilități • <u>Proiecte care desevesc comune cu o populație cât mai mare</u>
9. Sume aplicabile și rata sprijinului
9.1. Justificare
La stabilirea cuantumului sprijinului s-a avut în vedere faptul ca proiectele ce urmeaza a fi realizate sunt de utilitate publică și contribuie indirect la dezvoltarea zonei din punct de vedere economic
9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului:
Intensitatea sprijinului va fi de:
<ul style="list-style-type: none"> • 100% pentru investiții negeneratoare de venit • 90% pentru investiții generatoare de venit pentru cheltuielile eligibile din proiect.
Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 - <u>130.000 Euro</u>
10. Indicatori de monitorizare
-populație netă care beneficiaza de servicii/ infrastructuri îmbunătățite - 10.000 -numărul de turiști atrași -comunități deservite - 4

Deleted: 50.000

Denumirea măsurii	„Soluții inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în teritoriul GAL”
Codul măsurii	M 3/2A ;6A,5B,5C

Tipul măsurii	Investiții
1.Descrierea generală a măsurii	
1.1 Justificare.Corelare cu analiza SWOTT	<ul style="list-style-type: none"> • Opțiunea unanimă a populației și a partenerilor GAL este de susținere a activităților agricole; • Lipsa procesării la nivelul fermelor; • Lipsa formelor asociative ale fermelor de mici dimensiuni și medii cu scopul stimulării consolidării exploatațiilor agricole.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013	<p>a)Favorizarea competitivității agriculturii</p> <p>b)Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice</p> <p>c) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă</p>
1.3.Obiectivul specific local al măsurii	<p>Măsura contribuie la obiectivul general specific al SDL</p> <p>Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole</p> <p>Facilitarea diversificării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă</p> <p>Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale</p>
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	<p>P2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;</p> <p>P5. Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic;</p>
1.5. Contibuția la Prioritățile SDL (locale)	<p>Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în regiune și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare ;</p> <p>Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol,alimentar;</p>
1.6. Masura corespunde obiectivelor art. ... din Reg.(UE) nr.1305/2013	<p>Art. 17: Investiții în active fizice, alin (1), pct a); b), c), d),</p> <p>Art. 19: Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor,</p> <p>a)ajutor la înființarea întreprinderii pentru: (i)tinerii fermieri;</p>

	Art. 27: Înființarea grupurilor și organizațiilor de producători (1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru facilitarea înființării grupurilor și organizațiilor de producători din sectoarele agricol și silvic
Contribuția la domeniile de intervenție	2A-Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatașilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatașilor, în special în vederea sporirii participării pe piață, precum și a diversificării activităților agricole 5B) Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar 5C) Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă
Contribuția la obiectivele transversale ale Reg. (UE) 1305/2013	i) Favorizarea competitivității agriculturii ii) Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
Complementaritate cu alte măsuri din SDL	M 1 - Dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale M4 Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la „energie verde” prin realizarea de investiții în domeniul energiei regenerabile și al economisirii energiei
Sinerгия cu alte măsuri din SDL	M4 Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la „energie verde” prin realizarea de investiții în domeniul energiei regenerabile și al economisirii energiei
Valoarea adăugată a măsurii	
Măsura contribuie la: - stimularea agriculturii ca activitate economică de baza din teritoriul GAL - Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatașilor agricole prin creșterea competitivității activităților agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute; - Restructurarea exploatașilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatașii comerciale; - Respectarea standardelor comunitare aplicabile tuturor tipurilor de investiții; - păstrarea și crearea de noi locuri de muncă; - încurajarea parteneriatelor prin susținerea formelor asociative (asociații de crescători de animale și/sau cooperative agricole) care își au sediul în teritoriul GAL.	
Trimiteri la alte acte legislative	
<ul style="list-style-type: none"> Legislația națională cu incidență în domeniile activităților agricole prevăzută în Ghidul 	

Formatted: Font: (Default) Trebuchet MS, Romanian (Romania)

solicitantului pentru participarea la selecția SDL

- Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole,
- Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii societăților cooperative agricole,
- Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii Grupuri de producători).
- Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare,
- Ordinul 10/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește procedura pentru marcarea și certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete și marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman cu modificările și completările ulterioare,
- Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și de vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală cu modificările și completările ulterioare,
- Ordin 57 din 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților care produc, procesează, depozitează, transportă și/sau distribuie produse de origine animală cu modificările și completările ulterioare.
- Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014

Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți	<ul style="list-style-type: none"> • Fermierii, cu excepția persoanelor fizice neautorizate; • Cooperativele (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor; • Exploatații agricole cu activitatea în teritoriul GAL din categoria micro-intreprinderilor sau întreprinderilor mici • Unități de procesare din categoria întreprinderilor mici sau micro-întreprinderi din teritoriul GAL • Asociații de crescători de animale din teritoriul GAL • Întreprinderi sociale;
4.2. Beneficiarii indirecți	Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă Producatori agricoli individuali din teritoriu populația locală

Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Prin această măsură se vor finanța exclusiv proiectele de investiții propuse în urma acțiunilor de consultare/animare realizate în teritoriul GAL:

- Modernizarea spațiilor tehnologice sau de producție din cadrul exploatației
- Achiziționarea de utilaje agricole moderne pentru modernizarea fermelor vegetale
- Modernizarea exploatațiilor agricole
- Construirea/modernizarea spațiilor zootehnice
- Construirea/modernizarea de spații de depozitare pentru cereale
- Construirea de centre de colectare a laptelui
- Achiziția de mașini de transport frigorifice pentru carne/lapte
- Achiziția unui abator mobil pentru bovine/porcine/ovine/caprine
- Construirea de unități de procesare pentru lapte/carne/legume/fructe/cereale
- Modernizarea unităților de procesare carne/lapte
- Construirea de spații de depozitare pentru legume/fructe
- Înființare/modernizare de sere/solarii pentru legume

Nu se acceptă achiziționarea de utilaje sau echipamente second hand.

• Condiții de eligibilitate

7.1. Pentru proiectele de investiții

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Sediul social trebuie să fie situat în mediul rural și punctul/punctele de lucru pentru care se solicită finanțare trebuie să fie situate în mediul rural pe teritoriul GAL iar activitatea să fie desfășurată în teritoriul GAL ;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
  - Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
  - Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare. Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme situate pe teritoriul GAL, cu o dimensiune economică de minim 4.000 SO (valoarea producției standard), în conformitate cu analiza SWOT a SDL;

8. Criterii de selecție

- Solicitantul care a obținut un certificat de calificare emise de un furnizor de formare profesională a adulților recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări sau un certificat de competențe emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale;
  - Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare

Deleted: apicole

<ul style="list-style-type: none"> • Solicitantul care a obtinut o certificare de produs traditional; • Suma nerambursabilă acordată va respecta condiția creerii de noi locuri de muncă astfel: Pentru 40.000 Euro sprijin nerambursabil = 1 loc de muncă nou creat;
9. Sume aplicabile și rata sprijinului
9.1. Justificare
Proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare de venit. Beneficiarii sprijinului sunt agenți economici, asociații de crescători de animale sau cooperative care desfășoară activități economice generatoare de profit care necesită sprijin pentru dezvoltare și care asigură posibilitatea păstrării și creerii de locuri de muncă.
9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului:
<p><u>Rata sprijinului nerambursabil este de maximum 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși 40.000 euro, indiferent de tipul investiției;</u></p> <p><u>Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu câte 20 puncte procentuale suplimentare dar rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative, grupuri de producători sau parteneriate sprijinite prin intermediul M16/parteneriatelor constituite în conformitate cu art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013);</u> • <u>Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta de până la 40 de ani, la data depunerii Cererii de Finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 sau cei care sau stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305);</u> • <u>Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;</u> • <u>Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 Reg. (UE) nr. 1305/2013;</u> <p><u>-Pentru investițiile neproductive legate de îndeplinirea obiectivelor din domeniul agromediului și al climei, intensitatea sprijinului este de până la 100%, fără a depăși 40.000 euro/proiect.;</u></p> <p><u>Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 5000 euro și 40,000 euro.</u></p>
10. Indicatori de monitorizare
Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijinți

Deleted: Intensitatea sprijinului va fi de 90% pentru cheltuielile eligibile din proiect. ¶
Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 5000 Euro și 50.000 Euro ¶
Se vor aplica regulile de ajutor de stat, dacă va fi cazul. ¶

Denumirea măsurii	Sprijin pentru accesul populației din mediul rural la „energie verde” prin realizarea de investiții în domeniul energiei regenerabile și al economisirii energiei.
Codul măsurii	Măsura 4 / 5B,5 C,2A
Tipul măsurii	Investiții

1.Descrierea generală a măsurii	
1.1 Justificare.Corelare cu analiza SWOTT	Măsura susține tranziția către un viitor energetic axat în jurul resurselor regenerabile, cu impact negativ redus asupra mediului, sănătății și economiei, și care să menajeze clima. Tranziția către energie curată are implicații mari și la nivel local și individual prin implementarea de instalații solare, fotovoltaice sau biomasa pentru consumul unei gospodării, al unei ferme sau al unei comunități.
1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg.(UE) 1305/2013	a) promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic, cu accent pe următoarele aspecte: b) eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar; c) facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei;
1.3.Obiectivul specific local al măsurii	a) realizarea de investiții în energie regenerabilă (hidro, solară, eoliană, biomasa) b) realizarea de investiții în reducerea consumului de energie (reînnoirea unor instalații și echipamente mari consumatoare cu altele, înlocuirea centralelor clasice cu cele bazate pe surse neconventionale, izolarea termică a clădirilor etc.)
1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013	Promovarea utilizării surselor regenerabile de energie Retehnologizarea și înlocuirea echipamentelor cu unele mai eficiente energetic
1.5. Contribuția la Prioritățile SDL (locale)	-Promovarea a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei -Promovarea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon de pe teritoriul GAL
1.6. Măsura corespunde obiectivelor art. ... din Reg.(UE) nr.1305/2013	art. 5 ,punctele b și c.
1. Contribuția la domeniile de intervenție	5B) Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar 5C) Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei 2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole

2. Contribuția la obiectivele transversale ale Reg. (UE) 1305/2013	i) favorizarea competitivității agriculturii ii) Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice ii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
3. Complementaritate cu alte măsuri din SDL	M1 „Dezvoltarea și îmbunătățirea mediului rural” M2 „Dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale”. M3 „Soluții inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă în teritoriul GAL”
4. Sinergia cu alte măsuri din SDL	M 1: Dezvoltarea și îmbunătățirea mediului rural
<ul style="list-style-type: none"> • Valoarea adăugată a măsurii 	
<p>Măsura contribuie la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon de pe teritoriul GAL • stimularea utilizării surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum • scăderea emisiilor CO₂ față de emisiile inițiale 	
<ul style="list-style-type: none"> • Trimiteri la alte acte legislative 	
<p>OUG 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare HOTĂRÂRE nr. 870 din 6 noiembrie 2013 privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor 2014-2020 Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare; Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă) 	
4.1. Beneficiari direcți	<ul style="list-style-type: none"> • UAT-uri de pe teritoriul GAL • Fermierii, cu excepția persoanelor fizice neautorizate; • Cooperativele (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor; • Exploatații agricole cu activitatea în teritoriul GAL din categoria micro-întreprinderilor sau întreprinderilor mici • Unități de procesare din categoria întreprinderilor mici sau micro-întreprinderi din teritoriul GAL • Asociații de crescători de animale din teritoriul GAL

	<ul style="list-style-type: none"> • Intreprinderi sociale; • Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural *cooperative
4.2. Beneficiarii indirecti	Persoane fizice si juridice din toate sectoarele dezvoltarii rurale
<ul style="list-style-type: none"> • Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv • Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013 	
6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile	
Investitii in domeniul reducerii consumului de energie Inlocuirea sau completarea sistemelor clasice de incalzire cu sisteme care utilizeaza energie solara, energie eoliana, energie hidro, biomasa, sau orice alte sisteme care conduc la imbunatatirea calitatii aerului, apei si solului.	
<ul style="list-style-type: none"> • Condiții de eligibilitate 	
Solicitantul trebuie să fie o autoritate publică locală din teritoriul GAL, sau o altă entitate eligibilă cu sediul sau punctul de lucru unde se amplasează investiția pe teritoriul GAL. Se vor respecta condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor (conform Regulamentelor Europene, prevederilor din HG 226/2015 și PNDR). Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili; Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată; Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată; Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER; Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;	
8. Criterii de selecție	
<ul style="list-style-type: none"> • Proiecte cu impact micro-regional; • Utilizarea resurselor de energie regenerabilă; • Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară; 	
9. Sume aplicabile și rata sprijinului	
9.1. Justificare	
La stabilirea cuantumului sprijinului s-a avut în vedere faptul ca proiectele din cadrul acestei măsuri sunt din categoria operațiunilor generatoare indirecte de venit si contribuie indirect la dezvoltarea zonei din punct de vedere economic.	
9.2. Sume aplicabile și rata sprijinului:	
Intensitatea sprijinului va fi de: 90% pentru cheltuielile eligibile din proiect. Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 1.000 - 10.000 Euro	
10. Indicatori de monitorizare	

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene, etc.)

În ceea ce privește complementaritatea SDL GAL Pădurea Craiului cu alte strategii/programe elaborate la nivel național, sectorial, regional, județean, este importantă deoarece măsurile propuse prin Strategii vin să întregesc anumite obiective/priorități ce reies din Strategii/programe relevante pentru teritoriul vizat, încadrate în limitele administrative existente (județ, regiune, țară) precum și pentru anumite sectoare ce vizează activități economice/sociale. SDL GAL Pădurea Craiului propune obiective complementare cu unul dintre obiectivele generale de siguranță publică stabilite în cadrul Strategiei Naționale de Ordine și Siguranță Publică 2015-2020¹. Alte strategii naționale pentru obiectivele cărora SDL contribuie prin măsurile propuse sunt: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030²; Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020³.

În cadrul planului de dezvoltare al GAL Pădurea Craiului s-au stabilit trei obiective generale ce se înscriu în direcția obiectivelor stabilite în Regulamentul UE 1305/2013, respectiv: Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, Favorizarea competitivității agriculturii și Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice. Prin stabilirea de priorități și măsuri ce contribuie la atingerea obiectivelor stabilite în acest regulament european, PDL asigură în primul rând complementaritatea cu obiectivele Programului LEADER și PNDR 2014-2020. Conform PNDR, obiectivele stabilite pentru perioada 2014-2020 pe baza analizei nevoilor sunt:

- restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole;

¹Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică 2015-2020 (sursa pagina web www.mai.gov.ro) Obiectivul General nr. 3 - Creșterea gradului de siguranță și protecție al cetățeanului. Astfel măsura M1/6B din cadrul SDL, prin faptul că propune investiții pentru înființarea și/sau extinderea sistemelor de supraveghere video și sistemele de iluminat având ca obiectiv îmbunătățirea siguranței publice în localități asigură complementaritatea cu acțiunile specificate în cadrul Strategiei Naționale de Ordine și Siguranță Publică 2015-2020 pentru atingerea Obiectivului general de a avea localități sigure din punct de vedere al condițiilor de trai și al standardelor de locuire;

² Prin faptul că SDL propune măsura M4/5C - sprijin pentru accesul populației din mediul rural la energie verde prin realizarea de investiții în domeniul energiei regenerabile și al economisirii energiei contribuie la realizarea obiectivului național aferent Orizontului 2020 (Asigurarea funcționării eficiente și în condiții de siguranță a sistemului energetic național, atingerea nivelului mediu actual al UE în privința intensității și eficienței energetice; îndeplinirea obligațiilor asumate de România în cadrul pachetului legislativ „Schimbări climatice și energie din surse regenerabile”) și la nivel internațional în urma adoptării unui nou acord global în domeniu; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile din cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030 (sursa pagina web www.mmediu.ro);

³Măsura M2/6A - Dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale, prin faptul că propune ca obiect specific crearea de locuri de muncă, contribuie la realizarea obiectivelor specifice și direcțiilor de acțiune stabilite în cadrul Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020 (sursa pagina web www.mmuncii.ro) în ceea ce privește sporirea investițiilor în dezvoltarea antreprenoriatului, crearea de noi locuri de muncă și stimularea participării active pe piața muncii;

- gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale, conform prevederilor Acordului de Parteneriat⁴.

Aceste obiective sunt în acord cu cele definite în strategiile naționale, în special cu Strategia de dezvoltare a sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung 2020-2030, cu Politica Agricolă Comună și cu Strategia Europa 2020. Măsurile adresate atingerii acestor obiective, se subordonează principiilor și obiectivelor stabilite prin convențiile internaționale și directivele europene adresate conservării biodiversității, habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică și managementului durabil al resurselor naturale.

Astfel, obiectivele stabilite în PDL GAL Pădurea Craiului contribuie la atingerea obiectivelor PNDR 2014-2020 prin propunerea de operațiuni menite să diversifice economia locală cu accent special pe domeniul turismului conform analizei diagnostic, asigurând generarea de noi locuri de muncă pentru populația locală în domenii non-agricole, prin încurajarea utilizării surselor de producere a energiei regenerabile și prin modernizarea exploatațiilor agricole folosind mijloace inovatoare.

PDL GAL Pădurea Craiului are rolul de a canaliza forțele care acționează la nivelul local spre îndeplinirea unui deziderat comun reprezentat de viziunea acesteia și corelat cu strategiile regionale, naționale și europene.

În acest context, au fost luate în considerare cele 11 obiective tematice ale Strategiei Europa 2020, obiective care se doresc a fi realizate în perioada 2014-2020, după cum urmează:

- Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării;
- Îmbunătățirea accesului la și a utilizării și calității tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor;
- Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
- Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele;
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor;
- Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
- Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie;
- Promovarea ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă;
- Investiții în competențe, educație și învățare continuă;
- Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
- Îmbunătățirea capacității instituționale și a eficienței în administrația publică⁵.

⁴Planul Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014-2020, versiunea oficială I, 1 iulie 2014, www.madr.ro

⁵EUROPA 2020 O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, www.ec.europa.eu

Pentru realizarea acestora, România și-a asumat să îndeplinească anumite ținte referitoare la ocuparea forței de muncă, inovare, educație, incluziune socială și mediu/energie⁶.

În continuare, în context regional, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest urmează mintele naționale și propune prin Planul de Dezvoltare al Regiunii Nord-Vest 2014 - 2020 o serie de măsuri care să contribuie la dezvoltarea regiunii în această direcție. Obiectivele strategice de dezvoltare pe termen mediu și lung (2034) se referă la:

1. Dezvoltarea de avantaje comparative prin investiții în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii (agricultură și industrie alimentară, IT&C, electronică, utilaje și echipamente, energie, turism și construcțiile de locuințe verzi);
2. Racordarea Regiunii la fluxurile internaționale de mărfuri, turiști, investiții, informații și valori culturale și asigurarea rolului de deservire ca „regiune logistică”;
3. Creșterea investițiilor în capitalul uman și social al regiunii, în vederea asigurării suportului pentru o dezvoltare durabilă;
4. Creșterea eficienței economiei rurale, conservând totodată calitatea mediului și patrimoniul etnofolcloric extrem de bogat al regiunii;
5. Transformarea centrelor urbane în spații de influență și de atracție regională și trans-regională⁷.

În concordanță cu acesta, obiectivele și operațiunile propuse în PDL elaborat de GAL Pădurea Craiului contribuie la atingerea țintelor regiunii nord-vest de dezvoltare de avantaje în domeniul agriculturii, turismului și construcțiilor de locuințe verzi, creșterea numărului de turiști și mai ales la creșterea eficienței economiei rurale, conservând totodată calitatea mediului și patrimoniul etnofolcloric extrem de bogat al regiunii. Având în vedere că prin măsurile propuse se urmărește conservarea și refacerea clădirilor de patrimoniu de pe teritoriul GAL precum și diversificarea economiei locale prin promovarea activităților non-agricole, PDL GAL Pădurea Craiului contribuie inclusiv la obiectivul de dezvoltare a capitalului uman.

Strategia pentru dezvoltare durabilă a Județului Bihor 2014-2020 prevede patru obiective: dezvoltarea infrastructurii publice, creșterea competitivității economice în industrie și agricultură, valorificarea potențialului turistic al județului, dezvoltarea serviciilor publice și a capacității administrative⁸. Prin realizarea operațiunilor pentru îmbunătățirea serviciilor publice, îmbunătățirea serviciilor turistice, diversificarea economiei locale, modernizarea agriculturii, PDL Pădurea Craiului contribuie la atingerea obiectivelor strategiei durabile a județului Bihor.

Prin componenta turistică a măsurilor de dezvoltare și îmbunătățire a mediului rural și de dezvoltare durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale, PDL Pădurea Craiului se aliniază Conceptului de dezvoltare a destinației de ecoturism Pădurea Craiului, Munții

⁶Rezumatul acordului de parteneriat cu România 2014-2020, august 2014, www.ec.europa.eu

⁷Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2014-2020, aprilie 2015, www.nord-vest.ro

⁸Strategia pentru dezvoltare durabilă a Județului Bihor 2014-2020, Consiliului Județean Bihor, www.cjbihor.ro

Apuseni, elaborată de Asociația de ecoturism din România⁹. Acest document prezintă caracteristicile de bază și cele de unicitate ale regiunii din punct de vedere turistic și stabilește obiectivele de dezvoltare și activitățile ce trebuie întreprinse pentru atingerea acestora. Prin elementele vizate pentru dezvoltare în cadrul GAL Pădurea Craiului, SDL contribuie la atingerea unora din obiectivele Conceptului elaborat de Asociația de Ecoturism din România, respectiv prin înființarea, modernizarea și/sau dotarea infrastructurii de agrement turistic de uz public conform specificului local.

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune

a) Calendarul estimativ de activități derulate în cadrul GAL:

Implementarea SDL se preconizează a începe în 2017 și va dura până în 2023.

În această perioadă vor fi derulate activitățile specifice necesare animării teritoriului, lansării, derulării sesiunilor de depunere, evaluării, selecției, monitorizării implementării proiectelor selectate. Având experiența perioadei de derulare, a depunerii și implementării proiectelor pe alocarea financiară 2007-2013, am ales ca, în implementarea SDL să suprapunem perioadele de animare, lansare, evaluare, selecție dorind să lansăm deodată toate măsurile și să avem depunere continuă până la epuizarea fondurilor, cu praguri de calitate la câte două luni calendaristice. Astfel vom avea o perioadă de animare complexă, unitară ca timp și metode, dar și diferită prin conținutul specific pentru toate măsurile, pentru toți posibii beneficiari. Considerăm ca implicarea și interesul va fi mai mare astfel, deoarece prin măsurile propuse ne adresăm tuturor categoriilor de posibili beneficiari. Celelalte tipuri de activități se succed și se subordonează una alteia și sunt inter-influențate direct. Perioada de derulare a sesiunii depinde de interesul arătat de potențialii beneficiari și de numărul și frecvența depunerii proiectelor. Implicat evaluarea, selecția, monitorizarea sunt influențate ca durată, de numărul de proiecte depuse și de viteza cu care se epuizează fondurile alocate. Având în vedere alocarea financiară SDL, preconizăm ca perioada necesară demarării sesiunii continue de depunere este de 6 luni. De asemenea aceeași perioadă o estimăm ca fiind necesară pentru evaluare și selecție, având în vedere ca, având praguri de calitate, unele proiecte pot fi evaluate încă din timpul perioadei de depunere, putând fi emise rapoarte de selecție lunare și apoi finale:

CALENDAR ESTIMATIV DE ACTIVITĂȚI ALE GAL PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI																	
ANI ESTIMATI DE DERULARE	2016		2017			2018		2019		2020		2021		2022		2023	
SEMESTRUL	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	1	1	14	15	

⁹Conceptului de dezvoltare a destinației de ecoturism Pădurea Craiului, Munții Apuseni, Andrei Blumer, 2015, www.capdd-bihor.org

ANIMAREA și PROMOVAREA TERITORIULUI	MANAGER GAL	ANGAJAT	Deleted: ANGAJAT
	~~ANIMATOR~~	ANGAJAT	Deleted: RESPONSABIL TEHNIC MONITORIZARE
	PARTENERI GAL	RESURSE PROPRII	Deleted: SEF DEPARTAMENT ANIMARE
PUBLICAREA APELURILOR DE SELECTIE IN CONFORMITATE CU SDL	MANAGER GAL	ANGAJAT	Deleted: ANIMATORI
	CONSILIER JURIDIC	ANGAJAT	Deleted: SERVICIU EXTERNALIZAT
	~~RESPONSABILUL TEHNIC~~	ANGAJAT	Deleted: RESPONSABIL TEHNIC EVALUARE¶
ANALIZA, EVALUAREA și SELECTIA PROIECTELOR	CONSILIER JURIDIC	ANGAJAT	Deleted: RESPONSABIL TEHNIC EVALUARE
	~~RESPONSABILUL TEHNIC~~	ANGAJAT	Formatted: Left, Tabs: 0,35 cm, Left
	~~ANIMATOR~~	ANGAJAT	Deleted: RESPONSABIL TEHNIC MONITORIZARE
MONITORIZARE SI IMPLEMENTAREA STRATEGIEI	MANAGER GAL	ANGAJAT	Deleted: RESPONSABIL TEHNIC EVALUARE¶
	~~RESPONSABILUL TEHNIC~~	ANGAJAT	Deleted: RESPONSABIL TEHNIC MONITORIZARE
	~~ANIMATOR~~	ANGAJAT	Deleted: RESPONSABIL TEHNIC EVALUARE¶
VERIFICAREA CONFORMITĂȚII CERERILOR DE PLATĂ PENTRU PROIECTELE SELECTATE	~~RESPONSABILUL TEHNIC~~	ANGAJAT	Deleted: RESPONSABIL TEHNIC EVALUARE¶

Pe lângă activitățile legate în mod direct de implementarea strategiei GAL va derula și activități legate de funcționarea legală și normală a unei entități cum ar fi activitatea de secretariat, relații cu publicul și comunicare efectuată de către câte un angajat al GAL și activitatea de contabilitate și gestiune financiară efectuată tot de către un angajat al GAL conform fișei postului.

c) Resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse.

Pentru desfășurarea acțiunilor propuse se vor utiliza următoarele materiale: pliante, banner, afișe, proiector, ecran de proiecție (pentru animare, lansare promovare), 5 calculatoare + soft, imprimantă multifuncțională, tonner negru+color hârtie A4 și A3, material marunte de birotică și un autoturism (pentru toate tipurile de activități).

Resursele financiare folosite se compun în principal din sursele proprii ale partenerilor pentru funcționarea GAL, la care se adaugă fonduri obținute pentru funcționarea GAL pentru perioada 2017-2023.

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborare strategiei

Metodologia de animare în vederea constituirii unui parteneriat și elaborării candidaturii LEADER a fost realizată etapizat, astfel s-a început prin întâlniri informative și de promovare în fiecare UAT din cadrul teritoriului GAL în vederea antrenării comunităților locale pentru a analiza nevoile de dezvoltare a teritoriului și pentru identificarea de parteneri pentru constituirea parteneriatului. Pentru cea mai bună reprezentativitate a teritoriului s-a ținut cont de principiul promovării egalității, astfel au fost consultate toate categoriile de

personae nefacandu-se nici un fel de discriminare intre locuitorii aceluiasi teritoriu. Au fost de asemenea intalniri ocazionale, ad-hoc cu oferirea de informatii generale si consiliere privind activitatile derulate de GAL si de oportunitatile viitoare. Urmare a activitatii de animare, au fost identificati partenerii reprezentativi pentru GAL, parteneri care au dorit sa se implice active pe mai departe in procesul elaborarii SDL si a gestionarii informatiilor din teritoriul GAL astfel incat strategia sa poata servi cat mai bine nevoilor de dezvoltare a teritoriului.

Dupa identificarea partenerilor, În cadrul elaborării strategiei au avut loc trei întâlniri de lucru ce descriu procesul de implicare a comunității locale.

Întâlnirile grupului de lucru de la prima întâlnire, a avut următoarea ordine de zi:

1. Prezentarea diagnosticului zonei acoperite de cele opt comune pe teme: teritoriul, populația, activități economice, organizare socială și instituțională.
2. Prezentarea de către parteneri a informațiilor suplimentare cu privire la zonă.
3. Schimb de idei și discuții pe marginea diagnosticului zonei.
4. Alegerea denumirii GAL-ului și a reprezentantului legal al acestuia.

Cea de a doua întâlnire a avut următoarea ordine de zi:

1. Formularea de propuneri în privința acțiunilor de finanțare pe care le va promova GAL Pădurea Craiului în cazul în care va fi admis spre finanțare și structurarea acestor propuneri în vederea identificării măsurilor din PNDR corespunzătoare.
2. Stabilirea unui grafic al elaborării Planului de Dezvoltare Locală.
3. Discutarea modalității de lucru pentru întocmirea, multiplicarea și depunerea PDL.

La cea de-a treia întâlnire, au fost discutate:

1. Prezentarea concluziilor Planului de Dezvoltare Locală al GAL Padurea Craiului în urma discuțiilor cu reprezentanții AM Bihor.
2. Validarea strategiei, a propunerilor de acțiuni și măsuri, a modului de organizare a GAL.
3. Oficializarea parteneriatului prin semnarea de către toți partenerii a acordului de parteneriat.
4. Validarea dosarului de candidatură final - Planul de Dezvoltare Locală al Grupului de Acțiune Locală Pădurea Craiului.

Întregul proces de animare a teritoriului și de elaborare a candidaturii a fost consemnat în documentele aferente anexate la dosarul de candidatură.

Prezentăm mai jos câteva aspecte fotografice ale activității de animare a teritoriului prezentate mai sus :

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

Grupul de Acțiune Locală este responsabil de reușita dezvoltării teritoriului acoperit. Prin urmare, este necesar un management profesionist cu resurse corespunzătoare.

Evaluarea proprie și monitorizarea permanentă trebuie axate pe valoarea adăugată a abordării LEADER, eficiență și eficacitate pentru a asigura un management adecvat. Pe lângă sarcina principală de implementare a strategiei și pentru realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate GAL exercită următoarele funcții:

1. Elaborarea și elaborarea procedurilor, pregătirea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL, care presupune:

- Elaborarea ghidurilor - pentru fiecare măsură va fi elaborat un ghid al solicitantului;
- Aprobarea punctajelor de către Comitetul de selecție a proiectelor;
- Elaborarea formularelor și documentelor suport pentru apelurile de selecție;

- Promovare - Punerea materialelor la dispoziția beneficiarilor.

2. Animarea teritoriului - se va realiza prin campanii de promovare și va avea scopul de a promova programul în teritoriu și de a informa potențialii beneficiari de proiecte.

GAL va utiliza diferite mijloace pentru a informa comunitatea locală cu privire la posibilitățile de granturi existente pentru finanțarea proiectelor, respectiv:

- Materiale informative: bannere, panouri, afișe, pliante, mass media locală, pagina web, precum și prin membrii GAL;
- Întâlniri de informare: prezentări, discuții.

Participări la evenimente - reprezentanții GAL vor participa la evenimente organizate de RNDR, REDR precum și alte GAL-uri sau organizații din țară sau UE pentru a promova teritoriul și a stabili parteneriate.

Aceasta se va realiza prin intermediul de standuri și prezentări.

Întâlniri tematice - se vor organiza întâlniri pe diferite teme de interes pentru teritoriu cu scopul de a genera proiecte în parteneriat viabile și de folos pentru teritoriu.

Sesiuni de instruire - se vor axa pe acele componente de calificări și abilități care lipsesc din teritoriu (de ex. management de proiecte, creare parteneriate, comunicare, antreprenoriat, etc.)

Activitățile de animare sunt importante pentru stimularea procesului de dezvoltare locală și vor avea drept obiectiv facilitarea schimbului dintre actori, oferirea unor informații relevante, promovarea oportunităților financiare relevante din strategie și sprijinirea beneficiarilor potențiali la pregătirea cererilor de finanțare.

Solicitare de informații - Beneficiarii vor putea să se adreseze cu întrebări legate de strategie, măsuri, criterii de selecție, apeluri de proiecte etc. personal la biroului GAL conform orarului pentru relații cu publicul, telefonic, prin internet sau în cadrul evenimentelor, întâlnirilor organizate. Pe baza discuțiilor beneficiarii împreună cu animatorul vor completa o fișă de proiect inițial care va primi un aviz inițial din partea departamentului tehnic. Departamentul tehnic va verifica dacă fișa de proiect respectă criteriile tehnice minime necesare și va propune modificări dacă este cazul. Acest proces se va repeta ori de câte ori este nevoie pentru a ajuta beneficiarii să concretizeze ideile în formă de proiect.

Animatorul vor avea responsabilitatea să identifice cele mai potrivite măsuri pentru beneficiari și să ofere informații privind alte măsuri din PNDR.

Consilierea beneficiarilor - Responsabilii cu animarea teritoriului vor menține relația cu potențialii depunători de proiecte și îi vor sprijini în tot procesul. Această activitate se va face în primul rând în teren dar și la sediul GAL.

Promovarea Galului în toată perioada pe funcționare a acestuia.

3. Publicarea apelurilor de selecție în conformitate cu SDL

Apelul pentru proiecte - măsurile se vor lansa concomitent și vor fi apeluri de selecție continue (începând cu semestrul doi din anul unu, până la epuizarea fondurilor), cu praguri de calitate lunare;

4. Analiza, evaluarea și selecția proiectelor;

Verificarea conformității - Departamentul tehnic va realiza verificarea conformității proiectelor. În cazul în care proiectul nu este conform beneficiarul va primi înapoi

documentația spre completare și va putea depune iarăși înaintea expirării termenului limită. Se va completa o fișă de verificare pentru fiecare proiect.

Verificarea eligibilității și îndeplinirii criteriilor de selecție - Departamentul tehnic va realiza evaluarea proiectelor pe baza criteriilor de selecție și a strategiei. Va fi elaborat o listă cu proiecte propuse spre finanțare care va intra în mărimea comitetului de selecție a proiectelor aferente fiecărei luni-pragurilor de calitate lunare.

Selecția proiectelor - Selecția proiectelor se va face de către comitetul de selecție a proiectelor care se va întruni după fiecare sesiune de apel de selecție, respectiv lunar dacă sunt depuse proiecte care intrunesc pragul minim de calitate aferent lunii.

5. Monitorizarea și implementarea strategiei are ca scop:

- luarea operativă a deciziilor asupra implementării proiectului (sau depistarea problemelor);
- efectuarea zilnică a gestionării proiectului;
- executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele proiectului;
- informația despre conținutul proiectului și realizările acestuia este oferită factorilor de decizie la cel mai înalt nivel.

6. Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar);

Verificarea conformității DCP se va face pentru toți beneficiarii la GAL. Responsabilul/responsabilii vor verifica în prezența reprezentantului legal al proiectului conformitatea documentelor din Dosarul Cererii de Plata completând Fișa de verificare. O copie a Fișei de verificare se înmânează beneficiarului. În cazul Dosarelor Cererilor de plată - tranșe intermediare responsabilii vor verifica și conformitatea exemplarelor în copie cu originalele prezentate de beneficiar- facturi, adeverințe, documente de plată, extrase de cont. Verificarea se efectuează document cu document și se confirmă prin aplicarea ștampilei personalizate și a semnăturii responsabililor, atât pe documentul original cât și pe copiile acestora din Dosarul Cererii de plată. În cazul în care cel puțin un răspuns la întrebările din Fișa de verificare este negativ, aceasta se declară „neconformă”

Responsabilul care a verificat cererea de plată devine persoana care va efectua toate etapele procedurale pentru toate cererile de plată depuse de același beneficiar pentru același contract. În cazul în care responsabilul însărcinat cu verificarea cererilor de plată lipsește sau îndeplinește alte atribuții specifice serviciului, neputându-se aplica matricea de înlocuire, Managerul GAL va decide care este responsabilul care va instrumenta Dosarul Cererii de Plată. Verificarea DCP este făcută prin bifarea de către responsabil a căsutei înscrise în Consilierea beneficiarilor - Responsabilii cu animarea teritoriului vor menține relația cu potențialii depunători de proiecte și îi vor sprijini în tot procesul. Această activitate se va face în primul rând în teren dar și la sediul GAL.

Promovarea Galului în toată perioada pe funcționare a acestuia.

3. Publicarea apelurilor de selecție în conformitate cu SDL

Apelul pentru proiecte - măsurile se vor lansa concomitent și vor fi apeluri de selecție continue (începând cu semestrul doi din anul unu, până la epuizarea fondurilor), cu praguri de calitate lunare;

4. Analiza, evaluarea și selecția proiectelor;

Verificarea conformității - Departamentul tehnic va realiza verificarea conformității proiectelor. În cazul în care proiectul nu este conform beneficiarul va primi înapoi documentația spre completare și va putea depune iarăși înaintea expirării termenului limită. Se va completa o fișă de verificare pentru fiecare proiect.

Verificarea eligibilității și îndeplinirii criteriilor de selecție - Departamentul tehnic va realiza evaluarea proiectelor pe baza criteriilor de selecție și a strategiei. Va fi elaborat o listă cu proiecte propuse spre finanțare care va intra în mărimea comitetului de selecție a proiectelor aferente fiecărei luni-pragurilor de calitate lunare.

Selecția proiectelor - Selecția proiectelor se va face de către comitetul de selecție a proiectelor care se va întruni după fiecare sesiune de apel de selecție, respectiv lunar dacă sunt depuse proiecte care intrunesc pragul minim de calitate aferent lunii.

5. Monitorizarea și implementarea strategiei are ca scop:

- luarea operativă a deciziilor asupra implementării proiectului (sau depistarea problemelor);
- efectuarea zilnică a gestionării proiectului;
- executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele proiectului;
- informația despre conținutul proiectului și realizările acestuia este oferită factorilor de decizie la cel mai înalt nivel.

6. Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar);

Verificarea conformității DCP se va face pentru toți beneficiarii la GAL. Responsabilul/responsabilii vor verifica în prezenta reprezentantului legal al proiectului conformitatea documentelor din Dosarul Cererii de Plata completând Fișa de verificare. O copie a Fișei de verificare se înmânează beneficiarului. În cazul Dosarelor Cererilor de plată - tranșe intermediare responsabilii vor verifica și conformitatea exemplarelor în copie cu originalele prezentate de beneficiar- facturi, adeverințe, documente de plată, extrase de cont. Verificarea se efectuează document cu document și se confirmă prin aplicarea ștampilei personalizate și a semnăturii responsabililor, atât pe documentul original cât și pe copiile acestora din Dosarul Cererii de plată. În cazul în care cel puțin un răspuns la întrebările din Fișa de verificare este negativ, aceasta se declară „neconformă”

Responsabilul care a verificat cererea de plată devine persoana care va efectua toate etapele procedurale pentru toate cererile de plată depuse de același beneficiar pentru același contract. În cazul în care responsabilul însărcinat cu verificarea cererilor de plată lipsește sau îndeplinește alte atribuții specifice serviciului, neputându-se aplica matricea de înlocuire, Managerul GAL va decide care este responsabilul care va instrumenta Dosarul Cererii de Plată. Verificarea DCP este făcută prin bifarea de către responsabil a căsutei înscrise în

- care să permită colectarea sistematică și structurarea anuală a datelor cu privire la activitățile desfășurate.
- **evaluarea** presupune elaborarea unui dispozitiv clar de organizare a înregistrării și raportării către AM a unor sugestii și remarci privind rezultatele implementării proiectelor în cadrul strategiei de dezvoltare locală. De asemenea, evaluarea va fi o activitate bine

structurată pe o bază bine stabilită și presupune elaborarea unui set de indicatori (considerați relevanți în reflectarea eficienței obținute în urma implementării proiectului) și a unei metodologii de evaluare (inclusiv rapoarte de evaluare - intermediare și finale) a rezultatelor implementării. Monitorizarea și evaluarea vor asigura implementarea efectivă și la timp a proiectelor, managementul finanțelor publice, inclusiv administrarea adecvată a resurselor proiectului și monitorizarea efectivă și evaluarea activităților și rezultatelor acestuia. În vederea aprobării rapoartelor de evaluare, în scopul efectuării plăților se va efectua auditul de către auditorul stabilit.

- Parteneriatul GAL va elabora un Plan de evaluare a implementării strategiei în care se va descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL.
- **controlul** presupune stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare. Se vor efectua rapoarte de verificare pe teren.

Programarea vizitelor (controalelor) va trebui să aibă în vedere anumite principii, cum ar fi: eficiența unor astfel de demersuri, păstrarea bunelor relații contractuale, verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect etc.

Echipa de implementare a SDL va avea următoarea componență:

- a) 1 Manager (responsabil administrativ) - va coordona activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru;
- b) 1 Animator - va desfășura activități de animare pentru promovarea acțiunilor GAL;

c); 1. Responsabil tehnic: se va ocupa de verificarea, evaluarea, selecția și monitorizarea proiectelor ce se vor implementa, în conformitate cu Fișa postului aferentă.

d) 1 Consilier juridic- supraveghează, verifică și avizează activitatea GAL sub aspect de legalitate; va participa la activitatea curentă a Gal, precum și la procesul de selecție, evaluare, monitorizare

Angajarea personalului se va efectua cu respectarea Codului Muncii, precum și a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese. Tot personalul va fi angajat pe bază de contract de muncă/minim 4 ore.

De asemenea anumite servicii vor fi externalizate pentru a optimiza resursele Gal raportat la perioada de lucru și la experiența și pregătirea profesională pe care aceste funcții o necesită:

- Consultanți externi - funcție de necesități pentru buna desfășurare a activităților GAL;

Deleted: sef departament animare

Deleted: va coordona animatorii-externi

Deleted: c) 1 Responsabil tehnic cu activitățile de monitorizare - se va ocupa de monitorizarea proiectelor finanțate prin SDL

Deleted: d)

Deleted: Responsabili cu verificarea, evaluarea, și selecția proiectelor ce se vor implementa, împreună cu expertul tehnic externalizat

Deleted: f)

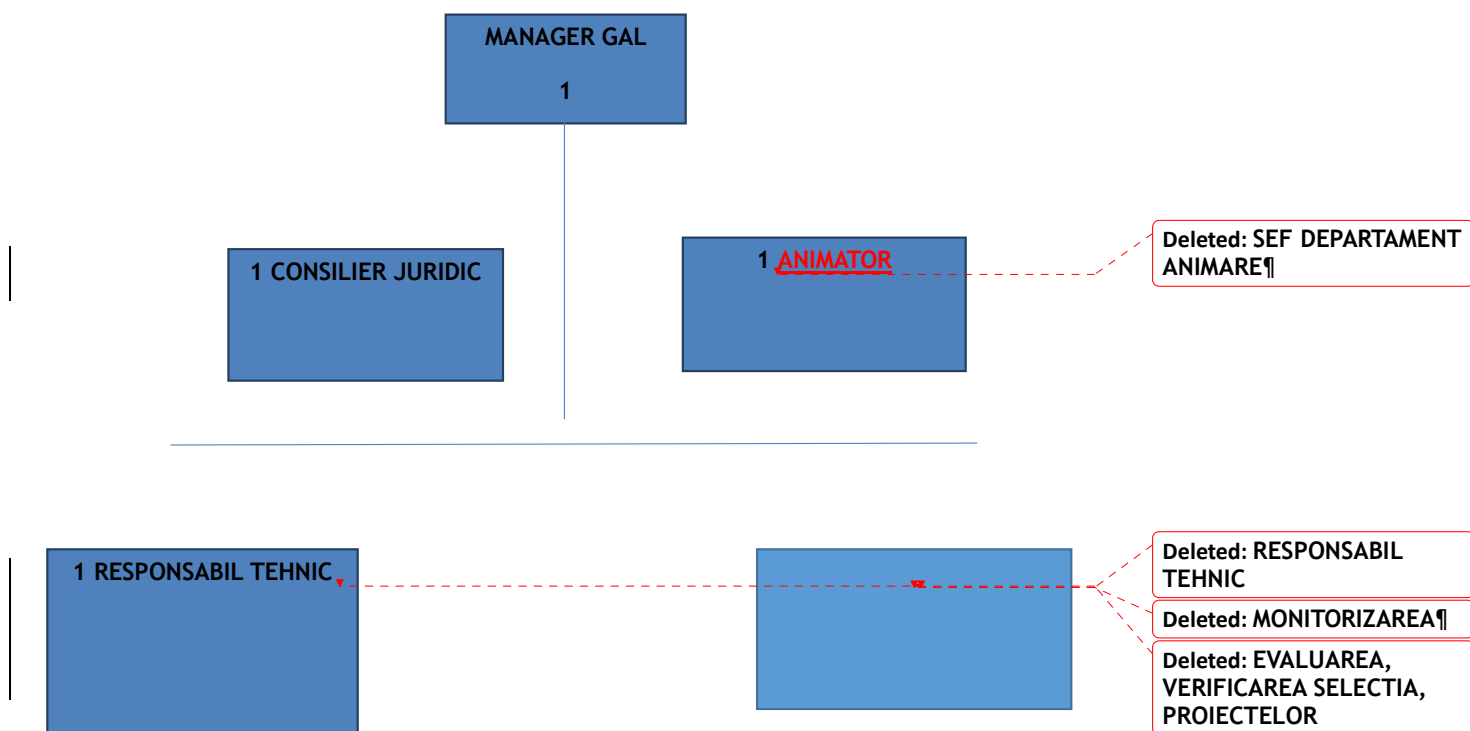
Deleted: -

Deleted: Responsabil financiar - contabil - se va ocupa de supravegherea și controlul gestiunii financiare - contabile a GAL-ului-1 persoana
-animatori- minim 4-vor desfășura activități de animare pentru promovarea acțiunilor GAL
-expert tehnic- minim 2-se va ocupa cu evaluarea și selecția proiectelor ce se vor implementa

Deleted: ¶

ORGANIGRAMA ANGAJATILOR GAL

FISELE POSTULUI PENTRU FIECARE ANGAJAT SE REGASESC IN ANEXA

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

Planul de finanțare al Strategiei de Dezvoltare Locală a parteneriatului GAL Padurea Craiului va fi constituit din:

- Componenta A - Valoarea aferentă teritoriului și populației acoperite de parteneriat, respectiv 19,84 Euro/locuitor și 985,37 Euro/km².
- Componenta B - Valoarea aferentă nivelului de calitate obținut în urma procesului de evaluare și selecție, exprimată în Euro.

Algoritmul de calcul pentru stabilirea valorii componentei A a fost următorul:

- Valoarea aferentă teritoriului acoperit de parteneriat: teritoriul GAL Padurea Craiului are o suprafață de 1007,55 km²

1007,55 km² x 985,37 Euro/km² = 992.809,54 euro;

- Valoarea aferentă populației acoperite de parteneriat: populația totală a teritoriului GAL Padurea Craiului este de 22786 locuitori

22786 locuitori x 19,84, Euro/locuitor = 452074,24 euro

Total Componenta A : 992809,542 euro+452074,24 euro= 144883,78 euro

Valorile aferente fiecărei priorități s-au alocat în raport cu ierarhizarea acestora în cadrul SDL astfel:

1. Prioritatea I-P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei și a dezvoltării economice în zonele rurale i-a fost alocată suma de 1.470.000 euro, în cadrul a doua măsuri, respectiv M1 și M2.

Deleted: 750.000

2. Prioritatea II-P2: Creșterea viabilității exploatareii și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor - a fost alocată suma de 300.010 euro în cadrul măsurii M3.

Deleted: 330.000

3. Prioritatea III-P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic- fiind alocată suma de 112.003 euro prin măsura M4.

Deleted: 200.000

Costurile de funcționare și animare pentru componenta A din cadrul SDL a fost stabilită la suma de 242.421 euro, reprezentând 11,41% din costurile publice totale.

Deleted: 164884

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Partenerii GAL Pădurea Craiului Bihor vor fi asociați la procesul de monitorizare a proiectului din partea instituțiilor pe care le reprezintă și a funcțiilor ocupate de aceștia în cadrul acestora, făcând distincția între partenerii publici, privați și ONG. Tabelul de mai jos precizează componența comitetului de selectare a proiectelor selectate de GAL.

Selecția proiectelor va fi realizată de către un Comitet de Selecție, format din membrii GAL. În ceea ce privește selecția proiectelor în cadrul GAL, se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din parteneri, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă.

Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor în cadrul GAL și totodată pentru efectuarea activităților de control și monitorizare, la aceste selecții va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale de la nivel județean.

Obligațiile Comitetului de Selecție și ale Comisiei de Contestații

Președintele, membrii și secretarul Comitetului de Selecție și Comisiei de Contestații, în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, au următoarele obligații:

- a) de a respecta întocmai regulile stabilite în cadrul prezentei proceduri;
- b) de a respecta confidențialitatea lucrărilor și imparțialitatea în adoptarea deciziilor Comitetului de Selecție și Comisiei de Contestații;
- c) adoptarea deciziilor se face numai prin vot majoritar;
- d) consemnarea de către secretar a deciziilor adoptate în cadrul Comitetului de selecție respectiv a Comisiei de Contestații.

Lansarea sesiunii de depunere a proiectelor

Criteriile de selecție aferente fiecărei măsuri care intră sub incidența procedurii de selecție sunt prevăzute în SDL.GAL prin Comitetul de selecție stabilește sau, după caz, revizuieste, punctajele de selecție și criteriile de departajare aferente măsurilor ce vor fi lansate pe parcursul perioadei de implementare și vor fi supuse aprobării Adunării Generale.

Revizuirea punctajelor de selecție și/sau a criteriilor de departajare a proiectelor cu punctaj egal se realizează dacă, după finalizarea unei sesiuni de selecție, se consider justificată înaintarea unei astfel de propuneri.

Primirea, evaluarea și selectarea proiectelor

Primirea proiectelor se face de către GAL, la secretariatul Asociației. Comitetul de Selecție se reunește după finalizarea de către responsabilii GAL cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor al Raportului de selecție în vederea verificării și validării lui.

Selectarea proiectelor se realizează prin Comitetul de Selecție din cadrul GAL, în baza procedurilor de evaluare cuprinse în procedura de evaluare și selectarea proiectelor.

Comisia de Selecție elaborează un raport asupra rezultatelor de selectare. Raportul de selecție se postează pe site-ul GAL.

Desfășurarea procedurii de soluționare a contestațiilor cu privire la rezultatul selectării proiectelor.

Contestațiile pot fi depuse începând din momentul publicării Raportului de Selecție pe site-ul GAL. Aplicații care au depus proiecte în cadrul unei sesiuni au la dispoziție 5 zile lucrătoare de la primirea notificării privind rezultatul selectării proiectelor pentru a depune contestații cu privire la rezultatul selectării. Contestațiile, semnate de beneficiar, vor fi depuse la sediul GAL. Analizarea contestațiilor se realizează de către Comisia de Contestații din cadrul GAL, conform procedurii de selectare care astăzi la baza selectării și scorării proiectului în cauză. În mod obligatoriu, contestațiile vor fi analizate de către alți experți care nu au participat la evaluarea inițială a proiectelor. După finalizarea analizării tuturor contestațiilor depuse în cadrul unei sesiuni de depunere pentru o anumită măsură, Comisia de Contestații întocmește Raportul de Contestații care este postat pe site-ul GAL. Comisia de Contestații întocmește un raport de contestații, pentru fiecare măsură în parte, care va cuprinde rezultatul contestațiilor. Termenul de soluționare a contestațiilor de către Comisia de Contestații este de 15 zile de la data înregistrării acestora la GAL. Raportul întocmit de Comisia de Contestații, cuprinzând rezultatul contestațiilor este semnat de membri și secretar și aprobat de Președintele Comisiei de Contestații și este transmis biroului GAL. O copie a Raportului de contestații se va comunica și Comitetului de Selecție.

Rapoartele de Selecție

Ulterior verificării respectării prevederilor în ceea ce privește ierarhizarea proiectelor, Rapoartele de Selecție întocmit sunt semnate de președintele asociației.

Membrii Comitetului de selecție :

PARTENERI PUBLICI%		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBS
COMUNA RABAGANI	PRESEDINTE	MEDIUL RURAL
COMUNA CABESTI	MEMBRU	MEDIUL RURAL

COMUNA DOBRESTI	MEMBRU	MEDIUL RURAL
PARTENERI PRIVATI %		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBS
BONE CRINA DELIA PFA	MEMBRU	MEDIUL RURAL
PASCONDEA VIOREL PFA	MEMBRU	MEDIUL RURAL
SOCIETATE CIVILA %		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBS
ASOCIATIA CENTRUL PENTRU ARII PROTEJATE SI DEZVOLTARE DURABILA BIHOR	MEMBRU	MEDIUL RURAL
ASOCIATIA ORIZONT VERDE	MEMBRU	MEDIUL RURAL
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (MAXIM 5%)		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBS
<u>Membrii supleanti</u>		
PARTENERI PUBLICI%		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBS
<u>COMUNA ROȚIA</u>	PRESEDINTE	MEDIUL RURAL
<u>COMUNA POMEZEU</u>	MEMBRU	MEDIUL RURAL
<u>COMUNA BUDUREASA</u>	MEMBRU	MEDIUL RURAL
PARTENERI PRIVATI %		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBS
<u>SC TRADITIONAL CASA EXPERIENCE SRL</u>	MEMBRU	MEDIUL RURAL
<u>CUTUS DOREL INTREPRINDERE FAMILIALA</u>	MEMBRU	MEDIUL RURAL
SOCIETATE CIVILA %		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBS
<u>ASOCIATIA CRESCATORILOR DE ANIMALE DIN COMUNA RABAGANI</u>	MEMBRU	MEDIUL RURAL
<u>ASOCIATIA ROSIA BIHOREANA</u>	MEMBRU	MEDIUL RURAL
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (MAXIM 5%)		
PARTENER	FUNCTIA IN CS	TIP/OBS

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interes conform legislației naționale

GAL Padurea Craiului va aplica și respecta în implementarea strategiei regulile generale în materia evitării conflictului de interese, respectiv prevederile art.10 și 11 din OUG66/2011:

ART.10(1) Persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare nu pot fi solicitanți și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant.

(2) Încălcarea prevederilor alin. (1) se sancționează cu excluderea solicitantului din procedura de selecție.

(3) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația să solicite instanței anularea contractului/acordului/deciziei de finanțare care a fost încheiat/emisă cu încălcarea prevederilor alin. (1).

(4) În cazul în care autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene solicită completări ale documentației depuse în vederea verificării/evaluării, această activitate nu are caracter de consultanță.

ART.11(1) Nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție următoarele persoane:

a) cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți;

b) soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți;

c) cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și persoanelor implicate în procesul de verificare/aprobare/plată a cererilor de rambursare/plată prezentate de beneficiari.

(3) Încălcarea prevederilor alin. (1) se sancționează cu excluderea solicitantului din procedura de selecție.

(4) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația să solicite instanței anularea contractului/acordului/deciziei de finanțare încheiat/emise cu încălcarea prevederilor alin. (1).

(5) Încălcarea prevederilor alin. (2) se sancționează cu deduceri/excluderi din cheltuielile solicitate la plată/rambursare, în funcție de prejudiciul posibil de provocat ori deja provocat fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora.

Astfel, orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor. Pentru a garanta transparența în procesul decizional și pentru a evita orice potențial conflict de interese, GAL va stabili procedura

pentru separarea adecvată a responsabilităților persoanelor implicate în analiza, evaluarea, selecția și monitorizarea proiectelor și va însărcina personalul angajat (personalul pentru activități de secretariat) cu atribuțiile specifice consilierului de integritate.